

Anni Fuss

Sisustussuunnittelukonseptit Street Food Ravintola Taikurille

Opinnäytetyö

Keväät 2016

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Muotoilun koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Muotoilu

Suuntautumisvaihtoehto: Lifestyle muotoilu

Tekijä: Anni Fuss

Työn nimi: Sisustussuunnittelukonseptit Street Food Ravintola Taikurille

Ohjaaja: Nina Kari ja Vuokko Takala-Schreib

Vuosi: 2016

Sivumäärä: 64

Liitteiden lukumäärä: 6

Tavoitteena tässä opinnäytetyössä oli suunnitella kaksi sisustussuunnittelukonseptiä Street Food Ravintola Taikurille. Sisustuksissa tuli ilmetä street food- teema, ravintolan nimi ja asiakaslähtöisyys.

Konsepteja suunniteltaessa otettiin huomioon julkisen tilan asettamat vaatimukset, jotta tila olisi turvallinen ja käyttäjäiltään pitkäaikainen. Haastavien luonnonvalolosuhteiden vuoksi tilan valaistussuunnittelu nousi tärkeään asemaan.

Tietoa street foodista ja julkisen tilan sisustussuunnittelusta hankittiin kirjallisuudesta ja sähköisistä lähteistä. Suunnitteluprosessin lähtökohtana olivat toimeksiantajien toiveet ja käyttäjälähtöiset kyselyt, jotka toteutettiin henkilökunnalle ja asiakkailla. Kyselyiden avulla kartoitettiin käyttäjien palautetta ja arviota tilasta. Lisäksi kyselyiden avulla selvitettiin myös tilan käyttäjien toiveita, joita huomioitiin sisustussuunnitelmia tehdessä.

Työn lopputuloksena oli kaksi sisustussuunnittelukonseptiä, joissa näkyvät toimeksiantajien toiveet ja käyttäjäkyselyiden vastauksista saadut ajatukset. Konseptit on esitetty suunnitteluohjelma ArchiCad19 3D-mallinnuskuvina, projektioina, materiaalikuvakollaaseina, huonekortteina ja toteutustapaselostuksina.

Avainsanat: street food, pintojen paloturvallisuus, sisusteiden paloturvallisuus, esteettömyys, käyttäjälähtöinen tilasuunnittelu

Avainsanat: sana yksi, sana kaksi, sana kolme, sana neljä, sana viisi, sana kuusi, sana seitsemän

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Business and Culture

Degree programme: Design

Specialisation: Lifestyle design

Author/s: Anni Fuss

Title of thesis: Interior design concepts for Street Food Restaurant Taikuri

Supervisor(s): Nina Kari and Vuokko Takala- Schreib

Year: 2016

Number of pages: 64

Number of appendices: 6

The aim of this thesis was to create two interior design concepts for the street food restaurant Taikuri (Magician). The design needed to reflect the theme street food, the name of the restaurant and also a customer oriented approach.

Books and various online sources were used to gather information about street food and public space design. Public space guidelines had to be taken into consideration in order to create a safe and durable environment. Additionally lighting design played a significant role due to the challenges with natural lighting.

Customers and staff were asked to fill out a form assessing the restaurant. In addition, the form was used to help establish the wishes of the customers. The form, along with the requests of the client, served as a basis for the design process.

The concepts were visualized using the modeling program ArchiCad19. The thesis can be viewed as 3D images, material and picture collages, picture projections and it is also explained in text.

Keywords: street food, fire safety of surface, fire safety of interior fittings, obstacle free, user-oriented design

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	6
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	8
JOHDANTO.....	9
1 STREET FOOD RAVINTOLA TAIKURI.....	10
1.1 Ravintolan esittely.....	10
1.2 Toimeksianto.....	11
2 STREET FOOD.....	13
2.1 Historiaa.....	13
2.2 Mitä street food on?.....	13
2.3 Ruoka ilmiönä Suomessa.....	14
3 TAIKUUS.....	15
4 RAVINTOLAN TURVALLISUUS.....	16
4.1 Pintojen paloturvallisuus.....	16
4.2 Sisusteiden paloturvallisuus.....	16
4.3 Esteettömyys.....	17
5 KÄYTTÄJÄLÄHTÖINEN TILASUUNNITTELU.....	19
5.1 Ravintolan käyttäjälähtöinen tilasuunnittelu.....	19
5.2 Käyttäjälähtöinen kysely Ravintola Taikurin työntekijöille.....	19
5.3 Käyttäjälähtöisen kyselyn runko Ravintola Taikurin työntekijöille.....	20
5.4 Työntekijöille tehdyn käyttäjäkyselyn analysointi.....	21
5.5 Käyttäjälähtöinen kysely Ravintola Taikurin asiakkaille.....	22
5.6 Asiakkaille tehdyn käyttäjäkyselyn analysointi.....	22
6 SUUNNITTELUPROSESSI.....	25
6.1 Ravintola Taikurin nykytila.....	25
6.2 Suunnittelun tavoitteet.....	28
6.3 Konseptien painopisteiden muotoutuminen.....	29

6.3.1 Street food ja Taikuri-teemat.....	29
6.3.2 Valaistus ja värit.....	31
6.3.3 Huonekalut ja pintamateriaalit.....	32
6.4 Ravintola Taikurin kaksi konseptia	33
6.4.1 Konsepti 1, Alakerta.....	33
6.4.2 Konsepti 1, Portaikko	38
6.4.3 Konsepti 1, Yläkerta.....	40
6.4.4 Konsepti 2, Alakerta.....	45
6.4.5 Konsepti 2, Portaikko ja Yläkerta	46
6.4.6 Konsepti 2, valaistus ja naulakot.....	48
6.5 Välipalaveri ja palaute	48
6.6 Konseptien jatkokehittely ja lopulliset konseptit	50
YHTEENVETO JA POHDINTA.....	53
KUVALÄHTEET	57
LIITTEET	59

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1. Ravintola taikuri	11
Kuva 2. Ravintola taikurin liikemerkki.....	12
Kuva 3. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 1.....	21
Kuva 4. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 2.....	21
Kuva 5. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 3.....	21
Kuva 6. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 4.....	22
Kuva 7. Asiakaskäyttäjäkyselyyn vastanneiden sukupuoli- ja ikäjakauma.....	23
Kuva 8. Käyttäkyselyn vastaukset asiakkailta. Kysymys 1.....	23
Kuva 9. Käyttäkyselyn vastaukset asiakkailta. Kysymys 2.....	23
Kuva 10. Käyttäjäkyselyn vastaukset asiakkailta. Muita huomioita	24
Kuva 11. Ravintolan alakerta.	25
Kuva 12. Portaikko.....	26
Kuva 13. Yläkerta.....	27
Kuva 14. Ravintola Taikurin nykyiset kalusteet.....	28
Kuva 15. Miellekartta street ja food.....	30
Kuva 16. Kuvakollaasi alakerta	30
Kuva 17. Kuvakollaasi yläkerta	30
Kuva 18. Street Art-kuvatapetti	31
Kuva 19. Alakerran kalusteiden sijoitteluiden hahmottamista ArchiCAD:lla	34
Kuva 20. Kassan takana oleva liitumaaliseinä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	35

Kuva 21. WC-käytävän fasettihiotut kaakelit sekä WC ja nuoli tarrat. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	36
Kuva 22. Hattuvalaisimet ikkunan edessä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	37
Kuva 23. Street Food valaisin. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	38
Kuva 24. Portaikon ”Logolaatikko”. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	39
Kuva 25. ”Valopergola” rappusten päällä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva	40
Kuva 26. Yläkerran kalustesijoittelut ArchiCAD:lla	41
Kuva 27. Rakennustelineet pöydänkannattimina. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva ...	42
Kuva 28. Matalimmat pöytäryhmät. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva.....	43
Kuva 29. Logo-projektorilla heijastettavat kuvat. ArchiCAD 3D-mallinnuskuvat....	44
Kuva 30. Konsepti 2. Yläkerran kalustesijoittelua ArchiCAD:lla	46
Kuva 31. Yläkerran tilanjakaja konsepti 2. ArchiCAD 3D-mallinnuskuvat	47
Kuva 32. Lopullinen konsepti 1:sen alakerta. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva.....	51
Kuva 33. Lopullinen konsepti 1:sen yläkerta. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva.....	52

Käytetyt termit ja lyhenteet

Akustiikka	Yleisesti käytössä oleva sana, kun puhutaan äänestä ja sen käyttäytymisestä.
Epäsuora valaistus	Valon lähde ei ole näkyvissä. Valo heijastetaan materiaalien kautta tilaan.
Martindale	Eurooppalainen menetelmä, jolla ilmoitetaan kankaiden hankauskesto.
ArchiCAD	Rakennusten mallinnukseen suunniteltu 3-D mallinnusohjelma
Fasettihionta	Koristehionta, jossa materiaalin reunaan hiotaan viiste.
Projektio	Teknisessä piirtämisessä tarkoittaa: kolmiulotteisten kappaleiden kuvastamista kaksiulotteisena. ·

JOHDANTO

Tavoitteena tässä opinnäytetyössä on suunnitella kaksi sisustussuunnittelukonseptia Street Food Ravintola Taikurille. Ensimmäinen konsepti sisältää sisustussuunnitelman, jossa Ravintola Taikurin pinnat ja kalusteet uusitaan, lukuun ottamatta kiinteitä kalusteita. Toinen konsepti sisältää sisustussuunnitelman, jossa käytetään hyödyksi ravintolassa entuudestaan olevia kalusteita.

Suunnitteluprosessin lähtökohtana ovat toimeksiantajien toiveet ja käyttäjälähtöiset kyselyt, jotka toteutetaan henkilökunnalle ja asiakkaille. Kyselyiden avulla saan kartoitettua käyttäjien palautetta ja arviota tilasta. Lisäksi kyselyiden avulla voin selvittää tilan käyttäjien toiveita, joita voin ottaa huomioon sisustussuunnitelmia työstäessäni.

Opinnäytetyössä käsitellään street foodia ilmiönä ja sen näkymistä Suomessa. Lisäksi työssä perehdytään taikuruuteen, ravintolan turvallisuuteen ja esteettömyyteen sisustussuunnittelun näkökulmasta. Työssä tarkastellaan myös käyttäjälähtöistä suunnittelua.

Suunnittelukohde valikoitui omasta yhteydenotosta ravintolaan. Konsepteissa pääsen kehittämään osaamistani julkisen tilan sisustussuunnittelussa ja opettelemaan työskentelyä yhteistyössä suunnittelukohteen toimeksiantajien kanssa. Tavoitteenani on myös perehtyä käyttäjälähtöisen suunnittelun toteuttamiseen ja sen merkitykseen suunnittelutyössä.

1 STREET FOOD RAVINTOLA TAIKURI

1.1 Ravintolan esittely

Ravintola Taikuri (kuva 1) on toiminut nykyisissä tiloissa toukokuusta 2015. Tilat sijaitsevat Jyväskylän ydinkeskustassa Asema-aukiolla, Vapaudenkadun ja Asemakadun kulmauksessa. (Rahkonen 2015). Rakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy. Rakennuksen nimi on: Kioskirakennus Asema-aukiolle. Rakennus on otettu käyttöön vuonna 2008. Ennen Ravintola Taikuria tilassa on toiminut kahvila. (Peltomäki & Tiilikainen 2016.)

Peltomäki ja Tiilikainen (2016) jatkavat, että Ravintola Taikuri tarjoaa asiakkaille helposti käsin syötävää street food-ruokaa. Yritys työllistää yhteensä 11 työntekijää. Ravintolalla on pitkät aukioloajat aamukymmenestä jopa aamun pikkutunneille asti. Ruokalista ravintolassa vaihtuu usein, ja asiakas voi halutessaan koota myös annoksensa omien mieltymysten mukaan. Ruoka valmistetaan avokeittiössä asiakkaan silmien edessä. Ravintolassa on istumapaikat 50-hengelle ja A-oikeudet. Ravintola painottaa toiminnassaan ekologisuutta, joka näkyy esimerkiksi annosten biohajoavissa tarjoiluastioissa. Toinen tärkeä arvo ravintolalle on lähiruuan suosiminen. Ravintolassa käytetään mahdollisimman paljon lähialueella tuotettuja tuotteita. Asiakaskunta koostuu pääasiallisesti 25–35-vuotiaista sekä päiväsaikaan lapsiperheistä. Merkittävä asiakas ryhmä ovat myös kasvissyöjät. (Peltomäki ym. 2016.)

Kuva 1. Ravintola taikuri

1.2 Toimeksianto

Otin yhteyttä Ravintola Taikuriin tammikuussa 2016 ja kysyin sähköpostitse olisiko heillä kiinnostusta sisustussuunnitelmalle, joka toteutettaisiin opinnäytetyönä. Myöntävä vastaus tuli nopeasti. Sovimme myöhemmin sähköpostitse ajankohdan, milloin voisin tulla tapaamaan ravintolan omistajia ja keskustelemaan heidän yrityksestään sekä toiveistaan sisustussuunnitelmaa varten.

Keskustelun aikana kävi ilmi, että nykyinen sisustus oli alle vuoden vanha ja nopealla aikataululla toteutettu. Omistajat mielsivät tilan keskeneräiseksi ja hieman kylmäksi. Ravintola oli käyttänyt sisustussuunnittelijaa nykyisen ilmeen laadinnassa. Omistajien ajatuksissa on ollut hiljalleen päivittää tilaa.

Tapaamisen keskeisimmiksi aiheiksi ja toiveiksi nousivat ravintolan asiakkaiden viihtyvyys sekä tilan eheä kokonaisuus. Omistajat toivoivat, että vaikka kyseessä onkin pikaruokaravintolaksi luokiteltava ravintola, asiakkaiden toivottaisiin viipyvän myös pidempään ravintolassa. Tilaan toivottiin olohuonemaisuutta ja rentoutta. Omistajat näkivät vieraana tilan, joka asettaisi asiakkaalle esimerkiksi pukeutumis-

koodin tai olisi liian klininen. Lisäksi sisustuksen toivottiin sopivan ravintolan liikemerkkiin (kuva 2). Väriajatuksia kysyessäni sain vastaukseksi, että niistä ei ole suurempia toiveita, mutta street foodiin sopivat värit olisivat mieleen. Lisäksi minua pyydettiin huomioimaan materiaalivalinnoissa ekologisuus ja se, että ravintolan yksi iso asiakasryhmä on kasvissyöjät.

Kuva 2. Ravintola taikurin liikemerkki
(Ravintola taikuri, 2015)

Ravintola Taikuri on kaksikerroksinen kiinteistö. Alakerran suunnittelussa tulisi huomioida esteettömyys, joka tilana soveltuu parhaiten esteettömyyttä tarvitsevien käyttöön. Selkeä ongelmakohta, johon omistajat halusivat minun erityisesti kiinnittävän huomiota, oli kadulle näkyvän lasipinnan valaistus. Tällä hetkellä vuorokauden pimeinä tunteina ei näe kadulta ravintolan sisälle.

Suunnittelualueiksi rajautuivat asiakastilat, pois lukien wc-tilat. Päätin suunnitella Ravintolalle kaksi konseptia, koska olemassa oleva sisustus on tuore ja huonekalut hyvässä kunnossa. Konsepti 1 olisi tyhjään tilaan tehty suunnitelma, jossa kuitenkin olemassa olevat kiinteät kalusteet pysyisivät tämänhetkisillä paikoillaan. Konsepti 2 olisi suunnitelma, jossa käytetään hyväksi liikkeessä olemassa olevia kalusteita. Tämä ehdotus sopi myös ravintolan omistajille.

2 STREET FOOD

2.1 Historiaa

New York street food ([viitattu 12.4.2016]) sivuilla kirjoittanut asiantuntija kertoo street food-ruokakulttuurin olemassaolosta jo antiikin kreikan ajoilta, jolloin varsinkin köyhempien asuinalueiden kaduilla katukauppiat myivät ruokaa. Siihen aikaan suosituin ateria oli paistettu kala. Turkki laillisti ensimmäisenä maana ruuan katumyynnin 1400-luvulla. Turkin ja idän suosituimpia ruokia olivat riisi, lammaskebab ja paistettu kana. (New York street food, [viitattu 12.4.2016].)

Euroopassa 1800-luvulla Pariisin katuruokakulttuurin suurimpia keksintöjä oli nykypäivänä kaikkien tuntemat ranskalaiset eli paistetut perunat. Pariisista ranskalaiset levisivätkin nopeasti ympäri maailmaa. Globalisoituminen on saanut katuruoan leviämään nopeasti maista toisiin ja muovautumaan mitä erilaisimmiksi makuelämyksiksi. Nykyään on mahdollista saada lähestulkoon minkä tahansa tyyppistä katuruokaa isoista kaupungeista ympäri maailmaa. (New York street food, [viitattu 12.4.2016].)

2.2 Mitä street food on?

Toimittaja Väkevän (2016) kirjoittaman artikkelin mukaan street food tunnetaan myös nimikkeellä modernisoitu katuruoka. Ruoka on yhdistelmä monien maiden ruokakulttuuria. Käytetyimpiä annoksia ovat esimerkiksi tacot, hot dogit ja erilaisin täytein tarjotut leivät. Street food voi olla esimerkiksi korealaisia tacoja, joiden sisuksessa on meksikolaista täytettä, kuten kimchi-salaattia. (Väkevä 2015.)

Takala & Remes (2015, 8) jatkavat samasta aiheesta, että street food on monen näköisten keittiöiden hulluttelua ja pelkäämätöntä ruoanlaittoa. Heidän mukaansa yhteisiä piirteitä street foodille on se, että sitä syödään yleensä sormin, se on edullisempi vaihtoehto ravintolaruualle, sitä voi ostaa kadulta ja se on heti valmiina syötäväksi.

Takalan ym. (2015, 10) mukaan street food -yrittäjiä löytyy monenlaisia. He jatkavat street food -yritysten olevan köyhemmissä maissa raaka ja ilotonkin tapa saada vähäinen toimeentulo. Euroopassa Takala ym. mukaan yrittäjinä toimii kirjavampi joukko. Yrittäjinä on heidän mukaansa myös joukko trendikkäälle alalle pyrkiviä, jotka yrityksen aloituskustannuksien pienuudesta johtuen tekevät harkitsemattomankin päätöksen ryhtyä street foodin myyjiksi. Takala ym. jatkavat street foodin olevan myös monille keittiöammattilaiselle tapa testata ruokiaan edullisesti ennen, kuin päättävät lopullisen ravintolan perustamisesta.

2.3 Ruoka ilmiönä Suomessa

Väkevä (2016) kirjoittaa artikkelissaan, että ilmiönä moderni street food on levinnyt Suomeen nopeasti. Hän jatkaa street food -ilmiön saaneen jalansijaa Suomessa Ravintolapäivä-tempauksen myötä, joka alkoi vuonna 2011. Ravintolapäivän ajatuksena on, että jokaisella on oikeus myydä itse tekemäänsä ruokaa kadulla. Ravintolapäivän innoittamana jotkut ovat perustaneet kaduille liikuteltavia ravintoloita. Aluksi lainsäädäntö ei kuitenkaan sallinut liikuteltavia myyntipisteitä, mutta vuonna 2014 tehdyn säädösten tarkistuksen jälkeen tuli lainsäädäntöön muutoksia. Tämän jälkeen street food rantautui toden teolla Suomeen. (Väkevä 2015.)

Mikään vallan uusi ilmiö tämä ei kuitenkaan Väkevän (2015) mukaan ole. Hän mainitsee artikkelissaan, että termiä street food on käyttänyt vuonna 1993 S-ryhmä, jonka Hotels Street Food-katufestivaalit mainittiin Helsingin Sanomissa. Takala ym. (2015, 8) puolestaan mainitsevat, että Suomessa eniten nähdyt – nyt jo hieman maisemasta hävinneet nakkikioskit – ovat Suomessa jo kauan näkynyttä street foodia.

3 TAIKUUS

Suomen sivistyssanakirja ([viitattu 7.5.2016]) määrittelee sanan taikuus seuraavasti: "taikojen käyttö luonnon ja kohtalon voimien hallitsemiseksi, magia, noituus esim. Harjoittaa taikuutta. Tämä on suorastaan taikuutta!"

Ristiharju ([viitattu 7.5.2016]) on sitä mieltä, että harva ajattelee enää taikuuden taustalla olevan mitään yliluonnollista. Hän jatkaa, että taikuudessa on kyse uskomisesta illuusioihin. Siinä pyritään rakentamaan mielikuva jostain mahdottomasta. Hänen mukaan taikuruudessa on kyse jostain muusta kuin itse tempuista. Taikuruuden ydin on Ristiharjun ([viitattu 7.5.2016]) mukaan taikatempun synnyttämä epätodellinen tunne siitä, että mitä oikein tapahtui.

Ravintola Taikurin nimi on Peltomäen ym.(2016) mukaan syntynyt siitä ajatuksesta, että ravintolan ruoka on niin hyvää, että se tuntuu epäluonnolliselta. Sana Taikuri kuvastaa siis Peltomäen ym. mukaan ravintolan kokkia, joka loihtii uskomattomia ruokaelämyksiä asiakkaille. Mielestäni kokin lisäksi olisi hyvä viestiä taikuruutta myös ravintolan asiakastilassa.

Itselleni taikuruus on leikittelyä ja hauskuuttelua erilaisin taikatempuin. Ravintola Taikurin sisustussuunnittelukonsepteissa tavoitteenani on tuoda mukaan elementtejä, jotka viittaavat taikuruuteen. Näitä elementtejä mielestäni ovat esimerkiksi taikurin hattu, puput, taikasauva ja pelikortit. Taikuruuteen viittaavien elementtien käyttö osana ravintolan sisustusta saa nimen yhdistymään sisustukseen.

4 RAVINTOLAN TURVALLISUUS

4.1 Pintojen paloturvallisuus

Rakennussäätiön (2012, 3) mukaan pintojen paloturvallisuudessa tarkastellaan pinnan osallistumista paloon. Rakennussäätiö jatkaa, että paloteknisissä ominaisuuksissa otetaan huomioon pinnan leimahduksen alkamiseen kuluva aika, pinnasta vapautuva lämpö sekä savun määrä ja palavien räiskeiden synty. Rakennuksista löytyy kolme eri paloluokkaa: P1, P2 ja P3. Paloluokat määräytyvät kantavien rakenteiden kestosta palossa. Vaatimukset eivät koske rakennuksen pienempiä osia kuten, ikkunoita, ovia, kaiteita, palkkeja tai jalkalistoja.

Ravintolatilassa, jonka neliöt ovat alle 300m², käytetään seuraavia luokkavaatimuksia seinissä ja katoissa: paloluokka P1: C-s2, d1, paloluokka P2: B-s1,d0 ja paloluokka: D-s2, d2. Kirjaimet C, B ja D kuvaavat katto- ja seinäpinnan luokkia, s2, s1 ovat savun tuoton luokat ja d1, d0 ja d2 ovat räiskeiden/ pisaroinnin luokat. Lattiapinnoilla ei ole paloluokka vaatimuksia alle 300m² suuruudessa ravintolatilassa. (RT-08–11098, 2, 3.)

4.2 Sisusteiden paloturvallisuus

Rakennussäätiön (2012, 3) mukaan paloturvallisuutta julkisissa tiloissa parannetaan kiinnittämällä suunnittelu vaiheessa huomiota sisustusmateriaaleihin. Sisustusmateriaaleissa palo-ominaisuudet määritellään niiden syttymisherkkyydestä, liekkien leviämisenopeudesta sekä savun ja kaasun muodostumisesta. Tilan paloturvalliset sisustusmateriaalit valitaan tilan käytön mukaan. Herkästi syttyviä materiaaleja eli syttyvyysluokaltaan SL3 ei saa käyttää julkisissa tiloissa. Ravintolassa suositellaan käytettävän sisusteissa paloluokkaa SL1 eli itsestään sammuvia tai vaikeasti syttyviä materiaaleja. Irtomatot tulisi olla luokaltaan D_{FL}-s1. (RT-08–11098, 6.)

Tilassa tehtävien palotarkastuksien yhteydessä huomioidaan myös sisustusratkaisut. Mikäli palotarkastuksessa havaitaan puutteita, voidaan tilaan antaa suosituk-

sia tilanteen korjaamiseksi. Sisustustuotteiden syttyvyysluokka tulisi näkyä tuotteen tuotetiedoissa. (RT-08–11098,3.)

4.3 Esteettömyys

Esken ([viitattu 25.2.2016]) mukaan esteettömyyteen liittyy useita lainsäädäntöjä, jotka turvaavat kaikille yhdenmukaisen kohtelun. Tässä ote palveluun liittyvien rakennuksien laista:

Maankäyttö- ja rakennusasetus, 53 § Liikkumisesteetön rakentaminen: Hallinto- ja palvelurakennuksen sekä muussa rakennuksessa olevan sellaisen liike- ja palvelutilan, johon tasa-arvon näkökulmasta kaikilla on oltava mahdollisuus päästä, sekä näiden rakennuspaikan tulee soveltua myös niiden henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai muutoin toimia on rajoittunut.

Invalidiliiton [viitattu 26.2.2016] mukaan rakennus tai ympäristö on esteetön silloin, kun se toimii kaikille käyttäjille, on turvallinen ja kun tilan kaikkiin kerrostasoihin ja tiloihin on yksinkertaista päästä. Invalidiliitto jatkaa, että esteettömyys on kaikkien kansalaisten oikeus.

Rakennustietosäätiön (2007, 8) mukaan liikkumis- ja toimintaesteisiä henkilöitä ovat ne joilla on pysyvästi tai väliaikaisesti, liikkumista, toimintoja tai kommunikointia rajoittava vamma. Rakennustietosäätiö jatkaa, että syynä toiminta- tai liikkumisesteisyyteen voivat olla: sairaudet, ikääntyminen, raskaus, lasten tai kantamusten kanssa liikkuminen. Invalidiliitto ([viitattu 26.2.2016]) jatkaa samasta aiheesta, että esteettömät tilat palvelevat monia tilan käyttäjiä. Esimerkiksi siivous, tilojen huolto- toimenpiteet ja tavaroiden kuljetus on helpompaa, kun tila on esteetön.

Esteettömän ravintolatilán suunnittelussa tulisi Rakennustietosäätiön (2007, 11) mukaan kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin tilán ominaisuuksiin: kulkuväyliin, akustiikkaan, tilán selkeyteen, väreihin, opasteihin ja valaistukseen. Rakennustietosäätiö jatkaa, että kulkuväylät tulisi olla mitoitettu niin, että toiminta- ja liikuntaesteiset pääsevät helposti liikkumaan. Kulkuväylien mitoitustarpeena käytetään pyörätuolin tilantarvetta. Tilantarve pyörätuolille on leveyssuunnassa 800-900 mm ja pyörähdysympyrä tulisi olla 1500mm. Lisäksi väylien pintamateriaalit eivät saisi luistaa tai olla liian pehmeitä. Akustiikan tulisi Rakennustietosäätiön mukaan huo-

mioida niin, että tilassa on puheviestinnän kannalta helppo ilmaista itseään. Tämä edellyttää, että tila ei kaiu ja taustamelua aiheuttavat koneet on vaimennettu riittävästi. Tilan selkeys syntyy Rakennustietosäätiön mukaan hyvällä suunnittelulla. Selkeyttä edistävät turhien kulmauksien karsiminen ja riittävien kulkuväylien huomioiminen. Värit julkisessa tilassa Rakennustietosäätiön mukaan auttavat hahmottamaan rakenteet ja yksityiskohdat. Tämän vuoksi Rakennussäätiö suosittelee käytettäväksi pintojen väreissä kontrasteja. Opasteet tulisi olla oikeilla paikoilla siten, että vaarallisia tilanteita ei pääse syntymään. Valaistuksen tulisi olla niin riittävä, että myös pimeänä vuorokaudenaikana on turvallista liikkua. Erityistä huomiota valaistuksessa tulisi kiinnittää portaisiin, oviin ja luiskiin (Rakennustietosäätiö 2007, 11.)

5 KÄYTTÄJÄLÄHTÖINEN TILASUUNNITTELU

5.1 Ravintolan käyttäjälähtöinen tilasuunnittelu

Maunonen-Eskelisen ja Aksovaaran ([viitattu 12.4.2016]) mukaan käyttäjälähtöisessä tilasuunnittelussa suunnittelun keskiöön nousevat tilan käyttötarkoitus ja käyttäjät. He jatkavat, että tilan tulisi olla siellä tehtävää toimintaa palveleva.

Partanen (2003, 11) jatkaa samasta aiheesta, että kiinteistöt ja siellä toteutettava palvelu toimivat alustana palveluntarjoajalle eli yritykselle. Partanen jatkaa, että palvelu on yhteenlaskettu summa, joka muodostuu fyysisten resurssien, asiakkaan, palveluhenkilökunnan, tavaroiden ja palveluntarjoajan yhteistoiminnasta. Ravintolapalvelut ovat käyttäjäpalveluita, koska ne tarjoavat tilojen käyttäjille suunnattua palvelua. Käyttäjäpalveluiden tarkoitus on tarjota tilojen käyttäjille hyvinvointia ja nautintoa.

Suunniteltaessa käyttäjäpalvelutiloja olisi Partasen (2003, 18) mukaan hyvä kartoittaa yrittäjän ja käyttäjien tarpeita. Partanen jatkaa, että suunnitteluvaiheessa tehtävät kyselyt ja haastattelut auttavat selvittämään käyttäjien palautetta, kartoitusta ja arviointia tilasta. Partasen (2007,19) mukaan henkilöt, jotka toimivat tilapalveluissa, ovat parhaimpia asiantuntijoita arvioitaessa tilojen käytännöllisyyttä.

5.2 Käyttäjälähtöinen kysely Ravintola Taikurin työntekijöille

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa tilan käyttäjien mielipiteitä, kerätä palautetta ja arvioita tilasta. Työntekijöiden vastaukset antaisivat tärkeitä huomioita tilan käytettävyydestä sekä palautetta asiakaspalvelutilanteiden toimivuudesta. Lisäksi toivoin henkilökunnan mielipidettä siitä, miten tilat voisivat heidän mielestään toimia parempana työympäristönä. Tukiainen (2010, 23) kirjoittaa, että työskentelytilojen puoleensavetävyys ja julkisuuskuva tulisivat olla sellaiset, että työntekijät voisivat olla iloisia ja ylpeästä työpaikastaan. Hän jatkaa, että työvoiman saanti on myös helpompaa yrityksissä, joissa työskentely-ympäristö on houkutteleva.

5.3 Käyttäjälähtöisen kyselyn runko Ravintola Taikurin työntekijöille

Valitsin kyselylomakkeen työntekijöiden lähestymistavaksi. Kyselyllä kartoitettiin ravintolaa työympäristönä, sen toimivuutta henkilökunnan näkökulmasta ja parannustoiveita. Kyselylomake oli paras lähestymiskeino, koska se on helposti liikuteltavissa ja vastaaminen ei vaadi esimerkiksi tietokoneen avaamista. Lisäksi kyselyssä toivottiin mielipiteitä ympäröivästä työtilasta, joten läsnäolo työtilassa lomakkeen kanssa helpotti vastaamista.

Hirsjärven ja Hurmeen (2011, 45) mukaan lomakehaastattelu on hyvä tapa, kun halutaan nopeasti ja helposti tietoa. He jatkavat, että lomakehaastattelu on paras tapa kerätä tietoa, kun halutaan kerätä faktatietoja tai tutkijalla on tiedossa etukäteen, mitä mahdollisesti haastateltavat voivat vastata.

Kyselyn halusin muokata mahdollisimman lyhyeksi, jotta kynnyks vastata ei olisi liian suuri. Lisäksi halusin kysyä kysymyksiä, jotka vahvistaisivat omia ajatuksia tilasta ja antaisivat suuntaa suunnittelutyölle. Pidin myös tärkeänä kerätä tilan käyttäjien pidempiaikaista tietoa, jota itse en pysty havaitsemaan lyhyellä oleskellulla tilassa.

Kyselyssä kysyttiin aluksi minkälaisia tunteita tila herättää käyttäjässä? Seuraavat kaksi kysymystä koskivat tilojen käytettävyyttä ja havaintoja tilasta. Näihin kysymyksiin olin antanut valmiita johdattelevia kysymyksiä, joihin toivoin vastauksia. Lisäksi vastaajalle annettiin mahdollisuus täydentää vastauksia, muita huomioita - vastausvaihtoehdolla. Viimeinen kysymys kartoitti henkilökunnan toiveita. Tähän olin laittanut valmiit vastausvaihtoehdot, joista pyysin valitsemaan eniten – vähiten työviihtyvyyttä lisäävät vaihtoehdot. Omalle vaihtoehdolle oli myös tilaa viimeisessä kysymyksessä.

Käyttäjälähtöinen kyselykaavake henkilökunnalle on kokonaisuudessaan liitteenä liitteessä 1. Kyselylomakkeet toimitin ravintolaan ja olin vastaavan henkilön kanssa sopinut, että hän välittää tiedot kyselystä henkilökunnalle.

5.4 Työntekijöille tehdyn käyttäjäkyselyn analysointi

Kyselyyn vastasi yhdestätoista henkilökuntaan kuuluvasta kuusi. Ensimmäisen kysymyksen vastauksissa (Kuva 1) yhtäläistä oli, että tila herätti vastaajissa suurimmaksi osaksi negatiivisia tunteita. Tila kuulosti käyttäjissä suurimmaksi osaksi radiossa soivalta musiikilta ja huomioitavaa oli, että tila käyttäjien mukaan kaikuu. Tila näytti vastaajista valjulta, tyhjältä ja kolkolta. Positiivista tilassa oli vastaajien mukaan valoisuus ja avaruus. Muita huomioita tilasta oli, että lattia on liukas.

Kuva 3. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 1

Toisen kysymyksen vastauksissa (Kuva 2) nousi keskeiseksi tilan toimivuuden kannalta se, että tilassa on tarpeeksi huomioitu jonottavat asiakkaat. Heille on siis tarpeeksi tilaa jonottaa. Tilassa työntekijöiden kannalta toimii myös tilan koko, joka takaa ripeään liikkumisen. Parannettavaa tilan toimivuuden kannalta olisi henkilökunnan mukaan tunnelmallisuuden ja intiimiyden lisääminen.

Kuva 4. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 2

Kolmannen kysymyksen vastauksista (Kuva 5.) voi päätellä, että henkilökunnan mukaan tilassa on asiakkaan helppo asioida. Suosituimmiksi istumapaikoiksi valikoituivat sohvut ja ikkunapaikat. Henkilökunnan saama palaute on ollut vastauksista päätellen suurimmaksi osaksi tilojen puolesta negatiivista. Palautetta on tullut esimerkiksi lattian liukkaudesta, tilan synkkydestä ja huonekalujen mitoituksista.

Kuva 5. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 3

Henkilökunnan antamien vastausten perusteella (Kuva 6.) eniten työviihtyvyyttä heille lisäisi – vastausten keskiarvon mukaan – tunnelmallisuuden lisääminen. Toiseksi eniten työviihtyvyyttä lisäisi street food-kulttuurin näkymisen lisääminen tilaan. Kolmanneksi eniten työviihtyvyyttä lisäisi valaistuksen lisääminen tilaan. Neljänneksi eniten taikurimaisuuden lisääminen ja viidenneksi eniten tekstiilien lisääminen tilaan. Kyselyssä olleiden vastausvaihtoehtojen mukaan vähiten työviihtyvyyttä lisäisi värien lisääminen.

Kuva 6. Käyttäjäkyselyn vastaukset. Kysymys 4

Olennaisia asioita, jotka nousivat työntekijöille tehdyn käyttäjäkyselyn vastauksista esille sekä joita tulisi suunnitteluvaiheessa ottaa huomioon, olivat seuraavanlaisia: Lattian liukkaus, akustiikka, viihtyvyyden lisääminen, kalusteiden sijoittelu niin, että jonottaminen ja kulku onnistuvat, tunnelmallisuuden ja street food -ilmiön näkyminen tilassa enemmän. Lisäksi tärkeää tietoa tuli asiakkaiden lempipaikoista, joita olivat pehmeät istuimet ja ikkunan läheisyys.

5.5 Käyttäjälähtöinen kysely Ravintola Taikurin asiakkaille

Halusin kerätä laajasti käyttäjälähtöistä tietoa, joten tein kyselyn myös Ravintola Taikurin asiakkaille. Kyselyn tavoitteena oli kerätä asiakkaiden mielipiteitä, toiveita ja kokemuksia tilasta. Kysely toteutettiin lomakekyselyllä, jotka löytyivät ruokapöydiltä kynän kanssa. Valmis kysely palautettiin kassalle. Kyselyjä kerättiin yhdeksän päivää. Ajattelin, että, koska kyselyn kysymykset koskevat ympäröivää tilaa on helpoin tapa vastata kyselyyn kyseisessä tilassa. Kysely löytyy kokonaisuudessaan liitteenä liitteestä 2.

Kyselyn alussa esitettiin taustakysymyksiä kyselyyn vastaajista: sukupuoli ja ikä. Kyselyn kysymykset olivat muuten samat, kuin työntekijöille tehdystä kyselyssä, mutta kyselylomake oli lyhyempi ja sisälsi vain kaksi kysymystä. Lyhyellä kyselylomakkeella halusin, että kyselyyn vastaamiseen olisi mahdollisimman matala kynnys.

5.6 Asiakkaille tehdyn käyttäjäkyselyn analysointi

Asiakaskyselyn vastauksia kertyi yhdeksän päivän aikana 34 kpl. Kaksi kyselyä oli mitätöitävä asiaan kuulumattomien vastausten takia, joten näitä kyselyiden vastauksia en ottanut mukaan analysointiin. Olin sopinut etukäteen, että lomakkeet tulisivat olemaan ravintolassa yhdeksän päivän ajan. Vastauksia ei kertynyt toivot-

tua määrää, mutta sovitun aikataulun vuoksi en pidentänyt vastausten keräysaikaa. Kuvissa näkyvät punaisella väritetyt sanat on mainittu vastauksissa useammin kuin kerran.

Vastaajista 19 oli naisia ja miehiä 13. Suurin osa vastaajista oli 25–35 -vuotiaita. Toiseksi suurin ikäryhmä vastaajia oli 15–25 -vuotiaat, kolmanneksi suurin ikäryhmä oli 35 – 45-vuotiaita ja näiden lisäksi ikäryhmästä 55- löytyi 1 vastaus.

Kuva 7. Asiakaskäyttäjäkyselyyn vastanneiden sukupuoli- ja ikäjakauma

Ensimmäisessä kysymyksessä (Kuva 8) käsiteltiin tilan tuntua. Useampaan kertaan mainittuja vastauksia tai sisällöltään toisiaan vastaavia vastauksia olivat: avara, kolkko, avoin, synkkä ja valaistus hyvä. Kysyttäessä, miltä tila näyttää? Nousi useimmin käytetyksi vastaukseksi: tyhjä. Osa vastaajista koki tilan positiivisena, mutta suurin osa kuvaili tilaa negatiivisilla adjektiiveilla. Kysymykset: miltä tila tuntuu ja miltä tila näyttää osoittautuivat vastausten perusteelta liian samanlaisiksi kysymyksiksi. Näiden kysymyksiä vastaukset olivat osittain samoja. Nämä kysymykset olisivat voineet olla selkeämmin eroavia.

Kuva 8. Käyttäkyselyn vastaukset asiakkailta. Kysymys 1

Toisessa kysymyksessä (Kuva 9.) kysyttiin: mikä tilassa toimii erityisen hyvin? Tällöin nousi vastauksissa useimmin esille: ikkunat, valoisuus, palvelu ja tilauksien tekeminen. Kysyttäessä mikä tilan toimivuuden kannalta voisi olla paremmin, nousi esille vastauksista: viihtyvyyden parantaminen, jonottamisen parantaminen ja pöytien lisääminen.

Kuva 9. Käyttäkyselyn vastaukset asiakkailta. Kysymys 2

Kohdassa muita huomioita (Kuva 10.) tuli esille, että asiakkaat toivoisivat tilaan enemmän yksityisyyttä ja lämpöä. Muita huomioita olivat lisäksi se, että sijainti on erinomainen ja musiikki on sopivaa.

Kuva 10. Käyttäjäkyselyn vastaukset asiakkailta. Muita huomioita

Olennaisia asioita, jotka nousivat asiakkaille tehdyn käyttäjäkyselyn vastauksista esille sekä joita tulisi suunnitteluvaiheessa ottaa huomioon, olivat seuraavanlaisia: Tilan synkkyys, tilan tyhjyys, viihtyvyyden lisääminen, sohvipaikkojen lisääminen sekä yksityisyyden lisääminen.

6 SUUNNITTELUPROSESSI

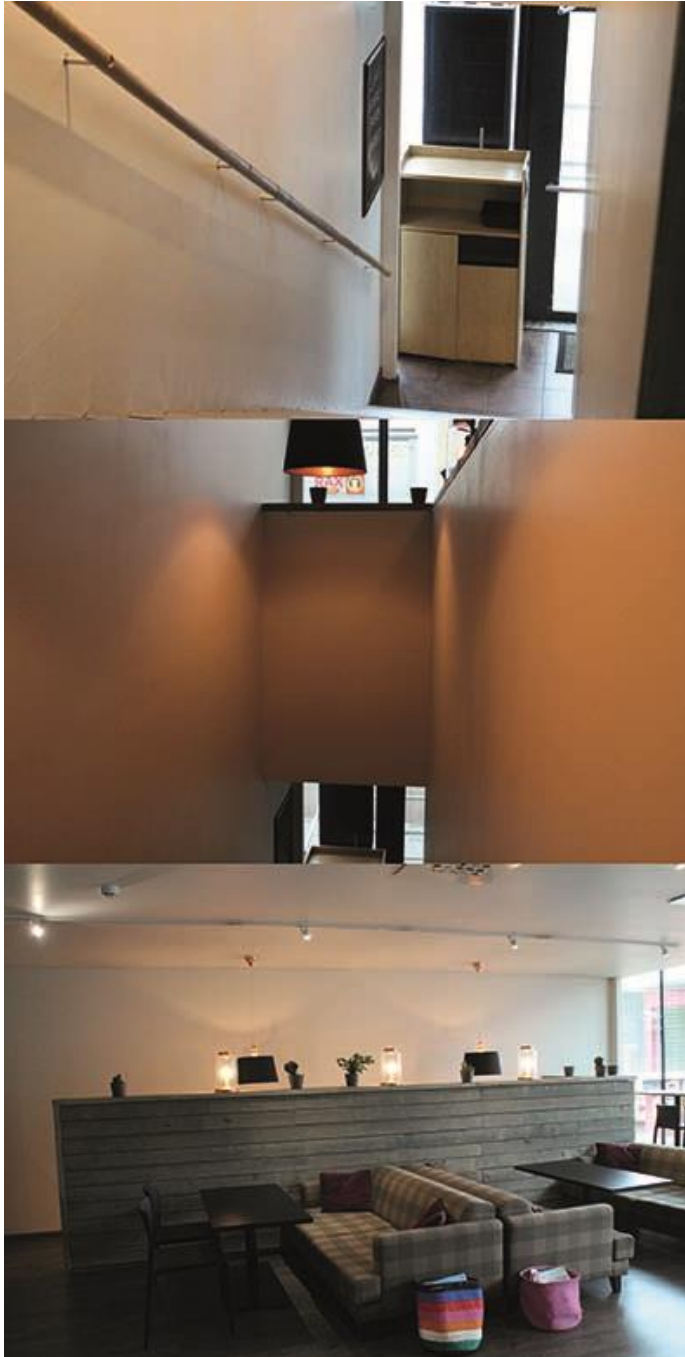
6.1 Ravintola Taikurin nykytila

Alakerrassa on tällä hetkellä palvelutiski, avokeittiö ja istumapaikat 11 asiakkaalle (Kuva 11). Lisäksi kerroksesta löytyy wc-tilat ja erillinen keittiö. Alakerrassa vastaanotetaan asiakkaiden tilaukset. Tilaukset valmistetaan avokeittiössä ja lounasaikaan alakerran tilassa on myös lounaskärry. Suunniteltava tila oli kerroksen asiakastilat, poissulkien vessat. Tilassa on kiinteänä elementtinä palvelutiski ja avokeittiö ja näiden muokkaaminen konsepteissa on vain pintapuolista.

Kuva 11. Ravintolan alakerta.

Nykyinen ravintolan portaikko on valkeaseinäinen ja tyhjä (Kuva 12). Rappusten askelmien pintamateriaali on tumma, listoin kiinnitetty huopa, joka on äänetön ja liukumaton materiaali. Koin materiaalin hyväksi ja niin kiinteäksi osaksi portaita etten katsonut tarpeelliseksi vaihtaa materiaalia. Nykyinen materiaali on käytössä molemmissa konsepteissa.

Kuva 12. Portaikko

Ravintolan yläkerrasta löytyy tällä hetkellä istuinpaikkoja asiakkaille yhteensä 39kpl. Nykyiset sohvut ja ikkunapaikat ovat ravintolan suosituimpia istumapaikkoja. Yläkerran sivuseinällä on varauuskäytävä. Lisäksi takaseinältä löytyy kaksi ovea, joiden takaa löytyvät henkilökunnan tilat. Päätyseinää hallitsevat upeat lattiaan asti ulottuvat ikkunat (Kuva 13).

Kuva 13. Yläkerta

Ravintolan tämänhetkiset huonekalut ovat vain vuoden käytössä olleita ja malleiltaan ajattomia. Tuolit ovat materiaaliltaan puisia tai polypropyleenia. Pöytien pinnat ovat mustaa laminaattia tai tammilaminaattia. Jalat pöydissä ovat mustaa metallia (Kuva 14).

Kuva 14. Ravintola Taikurin nykyiset kalusteet

6.2 Suunnittelun tavoitteet

Aloittaessani konseptien suunnitteluprosessia tavoitteenani oli erityisesti nostaa suunnittelun keskiöksi toimeksiantajien ajatukset ja käyttäjäkyselyn vastaukset. Lisäksi tärkeäksi asiaksi nousi myös tiedonhankintaosuudet ja suunnittelutyön tueksi otin vielä muutaman ammattilaisen ajatuksen tilasuunnittelua koskien.

Tavoitteena toimeksiantajan puolesta oli suunnitella tila, joka on kutsuva, rento ja muodostaa eheän kokonaisuuden. Käyttäjälähtöisten kyselyiden perusteella selvisi, että tilaan kaivattiin erityisesti tunnelmallisuutta, street food -kulttuurin näkymistä tilassa, mukavia istumapaikkoja ja intiimimpää tilan tuntua. Tärkeitä huomioita, joita kyselyiden vastauksista selvisi ja joihin halusin kiinnittää suunnittelussa huomiota, olivat lattian liukkaus, akustiikka, jonotus ja valaistus. Tiedonhankintaosuuksien pohjalta oli tärkeää huomioida tilan turvallisuus paloturvallisuuden ja esteettömyyden kannalta.

Halusin ottaa huomioon suunnittelutyössä myös seuraavat ammattilaisten näkemykset tilasuunnittelusta. Partasen (2003, 32) mukaan lähdetessä suunnittelemaan julkista tilaa on suunnittelijan hyvä kartoittaa seuraavia asioita. Millaisia toi-

mintoja tilassa tehdään nyt ja tulevaisuudessa? Millaisia erityisvaatimuksia tilassa tulisi huomioida? Miten turvallisuus huomioidaan tilassa? Mitä vaatimuksia materiaalivalinnoissa ja kalusteissa tulisi toimintojen mukaan asettaa?

Tukiainen (2010, 76) puolestaan nostaa tärkeiksi ajatuksiksi liiketilan ja työympäristön suunnittelussa tilan synnyttämän ilmapiirin ja moniaistisuuden. Hän jatkaa, että, mitä enemmän tilat herättävät tunteita asiakkaissa, sitä suuremman muistijäljen ne jättävät. Muistijälki on Tukiaisen (2010, 83) mukaan kytköksissä asiakasuskollisuuden syventymiseen.

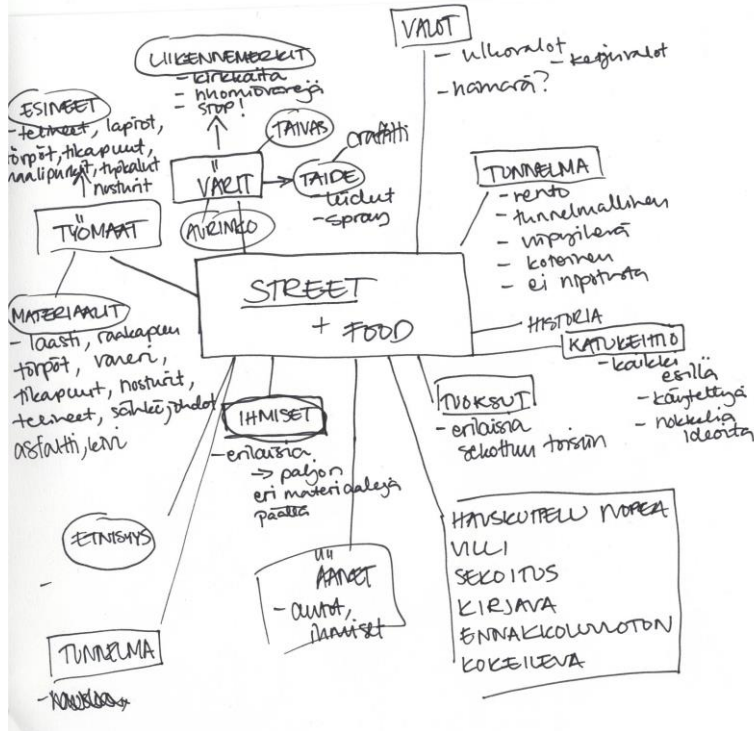
6.3 Konseptien painopisteiden muotoutuminen

Lähtiessäni suunnittelemaan konsepteja minulle oli selvää, että en lähde suunnittelemaan kahta täysin erilaista konseptia. Lähtökohtana konsepteille oli työstää konseptia 1 niin, että ravintolassa jo olemassa olevat kalusteet sopisivat molempiin konsepteihin. Ajattelin yhtäläisen pohjan ja samojen harkittujen pintamateriaalien yksinkertaistavan ideoiden hahmottamista ja niiden esille tuomista.

6.3.1 Street food ja Taikuri-teemat

Suunnitteluprosessin alussa lähdin etsimään ratkaisuja tavoitteisiini keskittymällä ensin street food -kulttuuriin ja sanaan taikuri. Vaikka street food oli kyselyiden mukaan suosikki liiketilan teemaksi, halusin, että liikkeen nimi Taikuri näkyy myös sisustuksessa. Gröönroosin (1998, 225, 228) mukaan yrityksen imagoon voi vaikuttaa erilaisten viestien kautta. Hän jatkaa, että imagoa tukevia viestejä ovat: mainokset, esitteet, logo, ulkoasu, kuljetuskalusto ja postitustuotteet. Hän jatkaa, että liikkeiden imagon rakentamisessa tulisi pyrkiä selkeyteen. Ajattelin liikkeen logon ja sisustuksen yhtäläisyyden selkeyttävän liikkeen imagoa.

Street food-ilmiötä työstin miettimällä, miten street food voisi ilmentyä kuvin ja materiaalein. Ensimmäiseksi tein miellekartan (Kuva 15) ja sen myötä teemaksi nousivat esiin katukuva sekä siellä näkyvät elementit.

Kuva 15. Miellekartta street ja food

Tämän jälkeen etsin aiheeseen ja mielessä virinneisiin ideoihin liittyviä sisustuskuvia. Kokosin kuvat kuvakollaaseiksi, jotka ryhmittelin ryhmiin: alakerta ja yläkerta (Kuva 16 ja 17).

Kuva 16. Kuvakollaasi alakerta
(Kuvakollaasi 1)

Kuva 17. Kuvakollaasi yläkerta
(Kuvakollaasi 2)

Miellekartan ja kuvakollaasien jälkeen päädyin siihen, että street food -teeman ilmentymistä tukisi värikkyys. Valinnassa minua auttoi myös Tukiaisen (2010, 88) ajatus, että värin käyttö julkisissa tiloissa on funktionaalisuuden lisäksi viesti. Hän jatkaa, että viestiarvo syntyy mielikuvista, joita värit, muodon ja muiden tekijöiden kanssa synnyttävät katsojissa. Värikkyydellä haluan viestiä katukuvan lisäksi yri-

tyksen positiivisuutta, tuoreutta ja dynaamisuutta, joiden uskon vaikuttavan myönteisesti myös nuoreen asiakaskuntaan.

Suunnittelun keskiöksi valikoitui Street Art -kuvatapetti (Kuva 18). Rakennustyömaat kaduilla inspiroivat minua täydentämään street food –teemaa tuomalla pin-toihin ja kalusteisiin vaikutteita rakennustyömaalta.

Kuva 18. Street Art-kuvatapetti
(Rebel [viitattu 12.3.2016])

Taikuruus on minulle hauskkuttelua ja yllätyksellisyyttä. Valitsin tilaan taikurimaisuutta korostamaan silinterihattuja ja pupu -kuvat. Hattu ja pupu ovat varmoja ja varmasti selkeästi taikurimaisuutta ilmentäviä elementtejä.

6.3.2 Valaistus ja värit

Tukiaisen (2010, 90) mukaan joidenkin teoreetikoiden näkemys on, että valaistuksella on kaikkein suurin vaikutus tunnelman luomiseen tilassa. Tätä ajatusta mukaillen lähdin rakentamaan kyselyissäkin useampaan kertaan esiin noussutta tunnelmallisuuden kaipuuta Ravintola Taikuriin. Tunnelmallisuuden lisäksi valaistuksen tehtäviin kuuluu taata turvallisuus ja antaa mahdollisuus toiminnallisuuteen. Ajatukseni oli tuoda tilaan perusvalaistuksen lisäksi muutamia persoonallisempia valaisimia, jotka toisivat ainutlaatuisuutta tilaan. Päädyin luomaan hyvän epäsuoran valaistuksen, joka olisi himmennettävissä tunnelman ja vuorokauden mukaan. Lisäksi tilaan tuli neljä mittatilaustyönä toteutettavaa valaisinta. Valaisimet tulee kiinnittää seinärakenteelle sopivilla kiinnikkeillä, huomioon ottaen kunkin valaisimen painon.

Tunnelmallisuutta tilaan luovat erityisesti valaisinketjut, jotka vievät ruokailijan katumaisemiin syömään. Työvalaisimet, jotka löytyvät yläkerrasta vahvistavat rakennustyömaa-teemaa. Turvallisuutta tilaan tuo, hyvän yleisvalaistuksen lisäksi, hyvin valaistu portaikko. Yleisvalaistukseen on valittu valon väriksi päivänvaloa muistuttava värisävy (5500K), jotta värit tilassa toistuisivat mahdollisimman aitoina. Lopullisen valaistussuunnitelman laadinnassa suosittelen kohteessa käytettäväksi säh-

kö- tai valaistussuunnittelijaa. Heidän avulla saadaan varmistettua tilaan riittävä valaistus niin, että se täyttää ravintolatoiminnan vaatimukset.

Tilan värit on suunniteltu kokonaisuudeksi. Kuvatapetti on antanut pohjan, josta muut värit tulevat suoraan tai on valittu tarkoituksella poikkeamaan tapetin sävyistä mielenkiinnon säilymiseksi tilassa. Alakerran värit on suunniteltu värikkäämmäksi, joka pohjautuu ajatukseen, että alakerta tilana on ajateltu suunnitelmassa lyhytaikaisempaan oleskeluun, esimerkiksi lounasteluun tai kahvikupin juontiin. Yläkerran värit on alakertaan verrattuna harmonisempi ja tummempi. Yläkerran väryksellä haluan viestiä rauhallisuutta niin, että tilassa olisi mukavaa viettää pidempikestoisesti aikaa ja tila olisi myös tunnelmallisempi.

Portaikossa on hyvä valaistus, joten sinne on valittu tunnelmaa ja taikurimaista mystisyyttä tuomaan musta seinä. Myös yläkerrasta löytyy kaksi seinää, jotka ovat mustia. Yläkerran mustien seinien tarkoitus on piilottaa henkilökunnan ovet ja luoda tunnelmallisuutta valaistuksen parina.

6.3.3 Huonekalut ja pintamateriaalit

Konsepteihin valitut uudet huonekalut ja pintamateriaalit on valittu niin, että ne soveltuvat julkisiin tiloihin. Tekstiilit huonekaluissa ovat hankauskestävyydeltään yli 50000 Martindalea, joka on rajana julkisen tilan tekstiileissä. Lisäksi paloturvallisuus on huomioitu tekstiilipintaisissa huonekaluissa. Kalusteet ja pinnat on valittu kestäväksi myös toistuvaa siivousta.

Kalusteilla ja pintamateriaaleilla on pyritty lisäämään moniaistisuutta tilaan. Kalusteista löytyy pehmeitä ja kovia materiaaleja. Pintamateriaaleissa on käytetty pääosin sileitä materiaaleja helpon puhdistettavuuden vuoksi. Kuvioituilla pinnoilla on myös pyritty lisäämään mielenkiintoa tilaan. Lisäksi tilaan on tuotu akustiikkalevyjä, jotta kyselyissä ilmi tullutta kaikua voitaisiin hiljentää. Kalustevalinnoissa on pyritty huomioimaan myös sirous, jotta tila saataisiin mahdollisimman ilmapaksiksi ja näin myös edistäisi esteettömyyttä.

6.4 Ravintola Taikurin kaksi konseptia

Suunnittelin Ravintola Taikurille kaksi konseptia. Ensimmäisessä konseptissa valitsin tilaan uudet pintamateriaalit, kalusteet ja valaistuksen. Toisessa konseptissa käytin pohjana Konsepti 1:seen valittuja uusia pintamateriaaleja ja valaistusta, mutta huonekaluvalinnoissa pyrin käyttämään mahdollisimman paljon jo ravintolassa entuudestaan olevia huonekaluja, tai pienillä muutoksilla muokkaamaan ne sopiviksi Konseptiin 2.

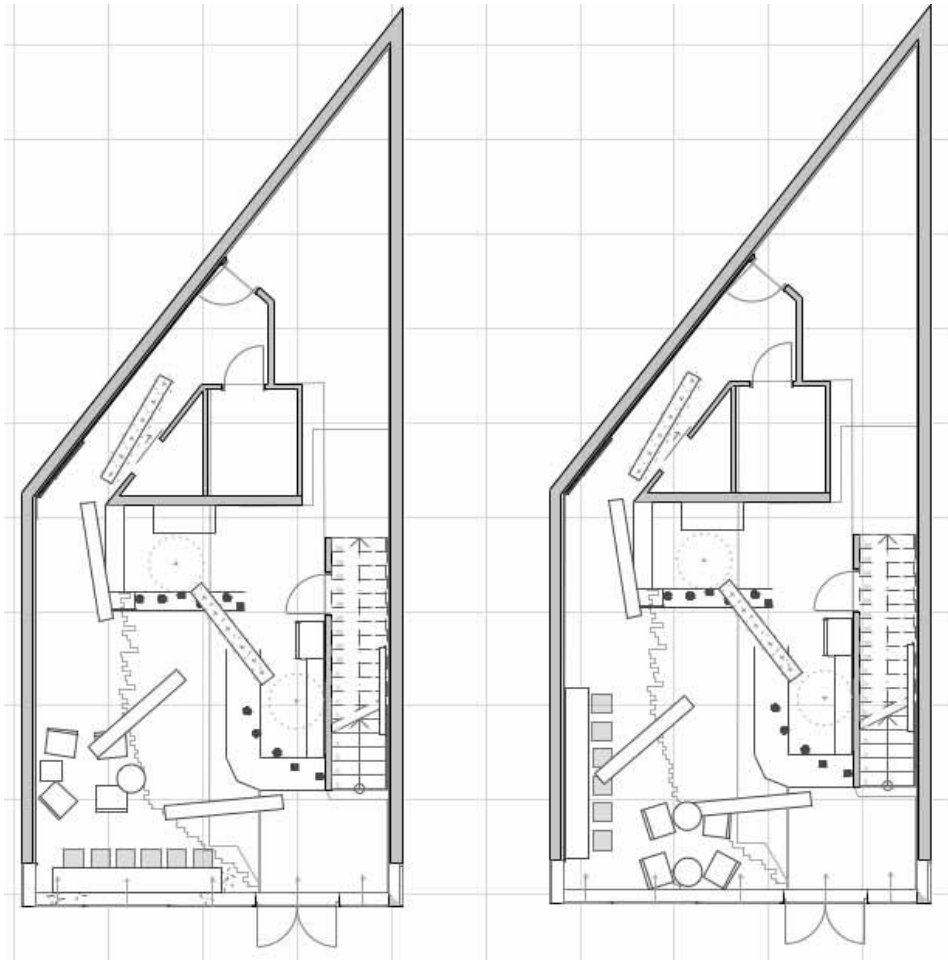
Konsepteja työstettäessä olen käyttänyt itselleni tyypillistä työtapaa, jossa pohdin ja ratkon ongelmia ajatuksissani. Alussa löytyneiden kuvien pohjalta olen jatkanut työstöä mielessäni. Ongelmien ilmetessä työn aikana, talletan kysymyksen mieleeni esim. mieti, mitä portaiden päälle voisi tulla? Usein idean jalostukseen auttaa kuvien katseleminen, mutta suurimman työn tekee mieli. Haastan itseni miettimään erilaisia ratkaisuja mielessäni. Muutaman päivän jälkeen vastaus on valmis tai aihiot on kasassa, josta lopullinen ratkaisu syntyy. Hyvänä apuvälineenä ajatuksien lopullisessa työstössä toimii ArchiCAD.

Lopullisen visualisoinnin tein ArchiCAD19 mallinnusohjelmalla. Mallinnusohjelman avulla hahmottelin toimivat pohjaratkaisut käyttäen hyödyksi valittujen huonekalujen mitoituksia. Ohjelman mittaustyökalun avulla sain mitattua huonekalut oikeille paikoille ja riittävät väljyydet kulkureiteille. Lisäksi ArchiCADin avulla sain otettua suunnitelluista tiloista 3D-mallinnuskuvia, jotka auttavat hahmottamaan tilaa.

6.4.1 Konsepti 1, Alakerta

Kalusteiden sijoittelua suunniteltaessa nousivat tilan käytännöllisyys ja esteettömyys vahvimiksi kriteereiksi. Jonotukselle ja lounaskärrylle tuli jättää tilaa. Lisäksi vessojen ja henkilökunnan kulkureitit oli pidettävä tyhjinä. Asiakaspaikkojen sijoittelua miettiessäni päädyin käyttäjäkyselyiden palautteet huomioon ottaen sijoittamaan suurimman osan istumapaikoista ikkunan eteen (Kuva 19). Ikkunoiden edessä olevien pöytien tasomateriaaliksi valitsin betonikuvioiden laminaatin ja jalkoina toimivat metalliset Tick-pöytäjalat. Sivuille asetettavien jalkojen ansiosta pöydän ääreen pääsee myös pyörätuolilla. Lisäksi valitsin tilaan neljä laippajalkais-

ta nojatuolia. Tuolit ovat tilaan sopivan rennot ja mukavat istua. Nojatuolien seuraan valitsin pöydiksi yhden pyöreän pöydän ja seinään kiinnitettävän tason.

Kuva 19. Alakerran kalusteiden sijoitteluiden hahmottamista ArchiCAD:lla

Alakerran pintamateriaaleissa suurinta roolia näyttelee Street Art -kuvatapetti, joka on sijoitettu eheälle seinälle vastapäätä ulko-ovea. Tarkoituksena sijoittelulla oli, että asiakas näkee heti tilaan sisään astuessa tapetin ja eheä seinä antaa oikeutta tapetin kuviolle.

Kassan takana oleva seinä on suunniteltu maalattavaksi liitutaulumalilla, joka antaa mahdollisuuden kirjoittaa seinälle esimerkiksi ruokalistan (Kuva 20). Liitutaulumalaiseinään on helppo vaihtaa tekstejä ja näin tilaan saadaan nopeasti vaihtelevuutta.

Kuva 20. Kassan takana oleva liitumalaiseinä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Vessoihin johtaviin seiniin valitsin fasettihiotut kiiltävät valkoiset kaakelit. Kaakelit on helppo pitää puhtaana ja kiiltävä valkoinen antaa valoille heijastuspintaa lisäten näin valoisuutta. Kaakelit asennetaan tiililadontakuviolla. Kaakeleiden pintaan suunnittelin vielä tarralla toteutettavan wc-tekstin, joka toimii opasteena hieman piilossa oleville wc-tiloille (Kuva 21). Myös avokeittiön takaseinään valitsin saman kaakelin kuin wc:n käytäville. Tämä antaa tilaan yhtäläisyyden tuntua.

Kuva 21. WC-käytävän fasettihatut kaakelit sekä WC ja nuoli tarrat. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Katon maalisävyksi koko ravintolaan valitsin sinisen (J354), jolla on tilaa avartava vaikutus. Katon väri löytyy Street Art -kuvatapetista. Sininen muistuttaa myös taivasta, joten se on sopiva katumaiseen teemaan. WC-käytävän takaseinään valitsin saman maalin kuin katossa, näin katto saadaan enemmän osaksi muuta tilaa.

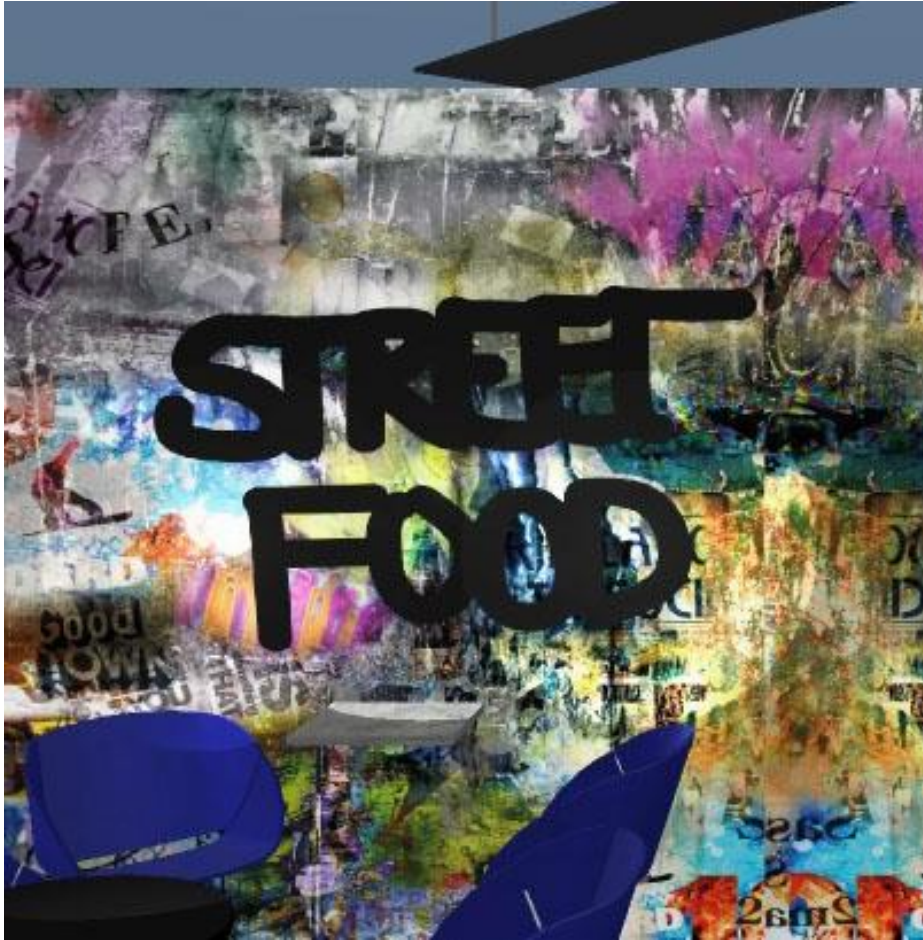
Lattiamateriaaliksi valikoitui valokuvatarralaminaatti, joka on tarkoitettu julkiseen tilaan käytettäväksi. Halusin, että lattia olisi myös vahvasti osa valittuja teemoja. Kuvat lattiatarrassa ovat asfaltti- ja katukivetyskuva. Tarrat ovat helppoja kiinnittää olemassa olevan laminaatin päälle. Mielenkiintoa lattiaan lisää epäsymmetrinen leikkaus kuvien välillä. Tarra toteutetaan mattapinnalla, jotta se ei olisi liukas.

Alakerran yleisvalaistukseksi valitsin epäsuoran valaistuksen. Epäsuora valaistus toteutetaan katosta 20cm alaspäin kiinnitettävien maalatuin laudoin. Lautojen maalien sävyt ovat poimittu valokuvatapetista. Lautojen päälle asennetaan alumiinilistat, joiden sisällä kulkee led-valonauha. Lisäksi valitsin taikuri-teemaan sopivat hattuvalaisimet, jotka näkyvät ikkunan edessä ohikulkijoille (Kuva 22).

Kuva 22. Hattuvalaisimet ikkunan edessä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Halusin lisätä Street Art -kuvatapetin kolmiulotteisuutta lisäämällä pintaan ikään kuin kuvasta pompahtavan tekstin, joka kuitenkin viittaisi enemmän ravintolaan kuin kuvaan. Teksti olisi Street Food, joka toimisi samalla valaisimena. Street Food -tekstivalaisin toteutettaisiin mittatilaustyönä materiaalina vaneri, joka maalaan mustaksi. Tekstin taakse asennetaan led-valonauha (Kuva 23). Palvelutiskin ja avokeittiön päälle valitsin tunnelmaa lisäämään valoketjut.

Kuva 23. Street Food valaisin. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

6.4.2 Konsepti 1, Portaikko

Portaat ovat näkyvillä heti ravintolaan sisään astuessa, joten halusin, että ne myös tarjoaisivat mukavaa katseltavaa asiakkaille. Valitsin seinien pintamateriaaliksi toiselle puolelle ulkomaalaisista sanomalehdistä koottavan sanomalehtikollaasipinnan, joka käsiteltäisiin Tikkurilan Kiva-lakalla julkiseen tilaan sopivaksi. Idea sanomalehtien käyttöön tuli sanomalehteä matkivasta käärepaperista, jota ravintola käyttää ruoka-annosten kääreinä.

Toinen portaikon seinistä maalataan mustaksi, luomaan tunnelmaa. Mustalle seinälle valaisimeksi suunnittelin ”Logolaatikon”. Valaisin toteutettaisiin mittatilaustyönä vanerista, joka maalattaisiin mustaksi. Laatikon pintaan leikattaisiin Ravintola Taikurin liikemerkki ja laatikon sisään asennettaisiin led-valonauha. Portaikon seinät ovat sen verran lähekkäin, että myös sanomalehtikollaasipintaisella seinällä heijastuisi ”Logolaatikosta” Taikurin liikemerkki käänteisenä (Kuva 24).

Kuva 24. Portaikon "Logolaatikko". ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Portaikon päällä on upea tyhjä alue ennen kattoa, joka näkyy portaikossa ja yläkerrassa. Tähän tilaan suunnittelin "Valopergolan". "Valopergola" on mittatilaustyönä toteutettava valaisinkokonaisuus, joka toteutetaan mustiksi maalatuista ja yhteen hitsatuista L-mallisista harjatangoista. Harjatangot kiinnitettäisiin asianmukaisesti seinään ja yläkerran puoliseinätasoon. Harjatankoihin pujotellaan samoja valoketjuja kuin on alakerrassa (Kuva 25).

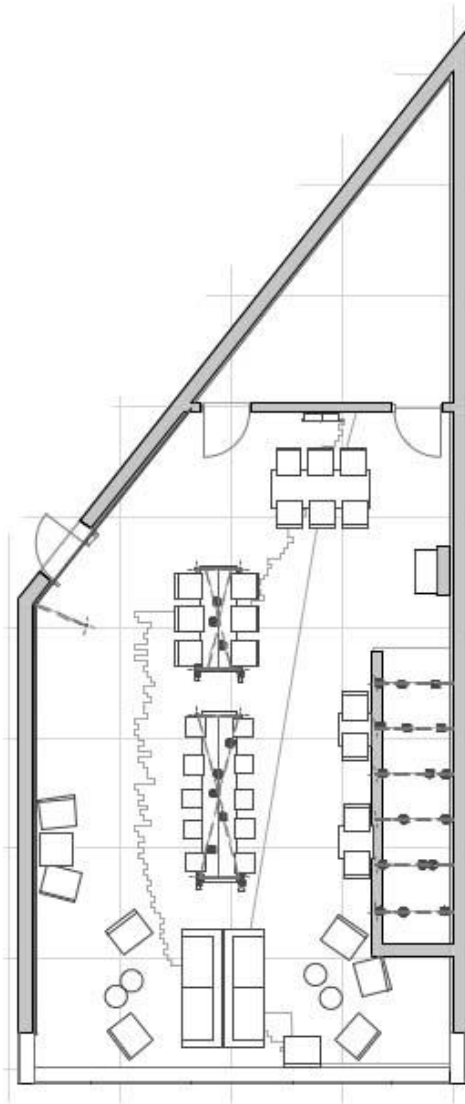
Kuva 25. "Valopergola" rappusten päällä. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Portaiden käsijohde on tällä hetkellä vaaleaa tammea. Kontrasti käsijohteen ja takaseinän välillä on niin hyvä, että käsijohde on hyvä jättää nykyisen väriseksi. Tällä saadaan aikaan hyvä erottuvuus.

6.4.3 Konsepti 1, Yläkerta

Yläkerran kalusteiden sijoittelussa halusin korostaa upeita ikkunoita, tuoda tilaan väljyyttä ja rytmittää tilaa kokonaisvaltaisesti. Kalusteiden sijoittelussa tuli ottaa huomioon varauuskäynti ja henkilökunnan ovet. Lisäksi seinään projektorein heijastettavat kuviot määrittivät, että projektorien ja seinien väliin ei saanut tulla huonekaluja. Ajatukseni yläkerran suhteen oli, että tila toimisi ikään kuin yhteisenä suurena olohuoneena, mutta väljyys pöytäryhmien välillä antaisi asiakkaille yksityisyyttä (Kuva 26).

Kuva 26. Yläkerran kalustesijoittelut ArchiCAD:lla

Valitsin tilaan huonekaluja, joiden avulla saisin aikaiseksi erilaisia pöytäkokoonpanoja. Suunnitelmasta löytyy istumapaikoiksi tiloihin yhtäläisyyttä tuomaan samoja nojatuoleja kuin alakerrassa. Lisäksi istumapaikoiksi valitsin kaksi sohvaa, joista toisen selkänojaa on jatkettu korkeammaksi, baarijakkaroita sekä peruskorkuisia tuoleja. Istumapaikkoja löytyy kolme kahden hengen pöytäryhmää, kaksi kuuden hengen pöytäryhmää, yksi kymmenen hengen baaritason korkuinen pöytäryhmä ja kaksi seitsemän hengen sohva-/nojatuoliryhmää. Halusin suunnitelmassani tarjota monenkokoisia pöytäryhmiä, jotta tila olisi mahdollisimman monikäyttöinen asiakkaille.

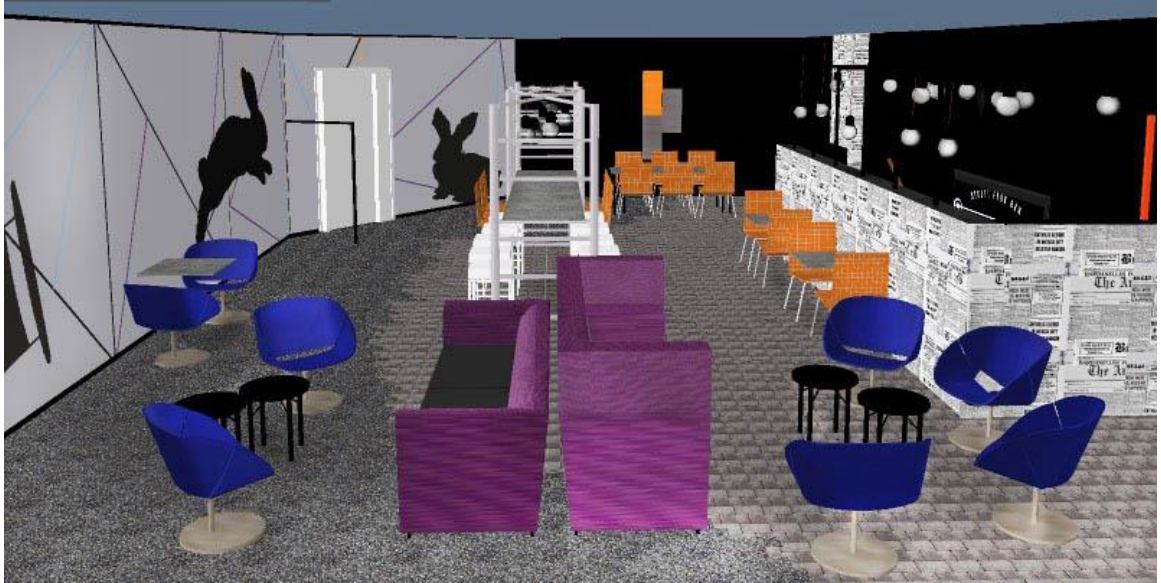
Pöytäryhmien pöytätasot ovat samaa betonikuvioista laminaattia kuin alakerrassa. Kahden hengen pöydät on suunniteltu kiinnitettäväksi seinään pöytäkantimien.

Rakennustelineet kannattelevat kymmenen hengen pöytälevyä sekä toista kuuden hengen pöytälevyistä. Rakennustelineet tuovat tilaan katuhenkisyyttä ja samalla telineiden päädyt toimivat myös tilanjakajina. Telineiden alla on toisessa päässä pyörät, joten ne ovat helposti siirrettävissä (Kuva 27).

Kuva 27. Rakennustelineet pöydänkannattimina. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Pöytäryhmien korkeudet suunnittelin niin, että ikkunan edessä olisivat matalimmat pöydät. Näin ikkuna näkyisi kokonaisuudessaan. Samalla ajattelin, että ikkunan edessä olevat pöytäryhmät toimisivat ikään kuin näyteikkunakalusteina, joissa istuvat ruokailijat näkyisivät kadulle herättäen kiinnostusta (Kuva 28).

Kuva 28. Matalimmat pöytäryhmät. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Sohvaryhmien jälkeen, lähelle tilan keskikohtaa suunnittelin laitettavaksi korkeimman ja suurimman pöytäryhmän. Tämä sen vuoksi, että myös tämän pöytäryhmän istujat näkisivät kadulle. Muuten tilassa olevat pöydät ovat normaalilla pöytäkorkeudella (75cm).

Suunnittelin tilaan myös vaatetelineen, joka toteutettaisiin mittatilaustyönä. Materiaali ja idea olisivat samat kuin ”Valopergolassa”. Vaatteet ripustettaisiin esimerkiksi s-koukuin telineeseen. Lisäksi valitsin tilaan sohvaryhmien viereen katosta roikuvan vaatetelineen. Vaatetelineiden tuonnilla tilaan halusin edesauttaa asiakkaiden viipymistä tilassa ja samalla viestittää asiakkaille, että tilassa saa – ja on jopa toivottavaa – viettää aikaa. Tämä oli yksi asia, johon toimeksiantajani toivoivat parannusta.

Yläkerran pintoja värittävät pääosin eriväriset maalit. Näyttävänä elementtinä toimii logo-projektorin kahdelle seinälle heijastettava sarjakuvamainen hattu sekä puput. Ajatus projektorien käyttöön lähti valon heijastamista varjoista seinille. Aluksi hahmottelin tilaan valaisinta, joka heijastaisi kuvavarjon seinälle. Pehdyin internetistä löytyvien kuvien kautta taidenäyttelyihin, joissa teoksena olivat varjot. Kuvien selailun tuloksena löysin logo-projektorin, jota käytetään esimerkiksi messuilla heijastamaan yritysten logoja seinille. Niinpä päätin, että käytän logo-projektorin heijastamaan kuvat seinälle. Päätöksen jälkeen aloin hahmottelemaan aiheeseen sopivia kuvia, joita voisin käyttää logo-projektorissa. Hattu ja puput vali-

koituivat, koska ne kuvastavat taikuri-teemaa hyvin. Halusin, että heijastettavat kuvat liittyisivät jotenkin toisiinsa. Tällä halusin herätellä katselijan mielikuvitusta ja ajatuksena oli, että kuvista kehittyisi tarina katsojan mielessä. Logo-projektoreiden kuvat ovat helposti vaihdettavissa, joten seinän ilmeen muuttaminen on yksinkertaista esimerkiksi vuodenajan tai teematempauksien mukaan. Lisäksi koen logo-projektorien olevan ekologisia, koska seinän ilme on vaihdettavissa muutenkin kuin rakenteita muokaten (Kuva 29).

Kuva 29. Logo-projektorilla heijastettavat kuvat. ArchiCAD 3D-mallinnuskuvat

En halunnut hatun ja pupujen taustaksi yksiväristä seinää, joten suunnittelin taustalle kolmiot, joiden värit tulevat alakerran Street Art -kuvatapetista. Kolmiot ovat kuviona ajattomat ja tuovat seinälle kerroksellisuutta. Pohjaväriksi seinään valitsin vaalean harmaan, joka on neutraali pohja muille väreille ja hyvä taustaväri kuviolle. Kaksi muuta tilan seinää on maalattu mustalla tuomaan tunnelmaa sekä toimimaan taustana "Valopergolalle". Rappusten puoliseinä ja astioiden palautustason takana olevissa seinissä toistuu sanomalehtikollaasipinta. Lattia ja katto on suunniteltu toteutettavaksi samalla maalilla kuin alakerrassa.

Yläkerran yleisvalaistuksen suunnittelin samankaltaiseksi kuin alakerran valaistuksen. Mustalle takaseinälle valitsin oranssin ja kaksi harmaata akustiikkalevyä. Akustiikan parantamisen lisäksi levyt toimivat myös valaisimen pintamateriaalina. Suunnittelin akustiikkalevyt kiinnitettäväksi mittatilaustyönä valmistettavaan vanerilevyyn, joka on maalattu mustaksi. Vanerilevy kiinnitettäisiin n. 15cm päähän seinästä ja seinän sekä levyn väliin tulisi led-valonauha piiloon. Valitsin tilaan myös työvalaisimia, jotka kiinnitettäisiin rennosti rakennustyötelineisiin ja pöytäryhmän päälle. Työvalaisimet asennettaisiin kosketinkiskoihin, jotta valaisimia olisi helppo liikutella alla olevien pöytien mukaan. Työn toimeksiantajat toivoivat, että erityisesti yläkerran tilojen valaistus paranisi niin, että kadulta näkyisi tilaan paremmin. Ongelmaan ratkaisuksi suunnittelin tilaan vaaleampia pintoja ikkunan läheisyyteen ja ikkunan päällä olevaan syvennykseen suunnittelin lisättäväksi alumiinilistan, jonka sisällä kulkisi led-valonauha.

6.4.4 Konsepti 2, Alakerta

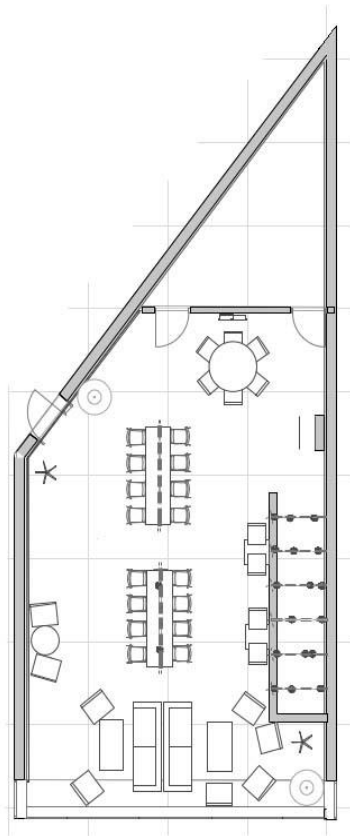
Konseptissa 2 alakerta on kalustesijoittelultaan ja pintamateriaaleiltaan samanlainen kuin konseptissa 1. Eroavaisuudet löytyvät huonekaluissa. Konseptissa 1 kalusteiden tilalle on valittu ravintolalla tällä hetkellä käytössä olevia kalusteita.

Alakerran ikkunan edessä olevan tason istuimien tilalle valitsin kuusi käytössä olevaa mustaa puutuolia. Tasoja vastaavaa huonekalua ei löytynyt, joten tasot ovat samat molemmissa konsepteissa. Seinään kiinnitettävän ja pienen pyöreän pöydän tilalle valitsin ravintolan pyöreät pöydät, jotka ovat halkaisijaltaan 70cm:iä. Pöytien tasot ovat tällä hetkellä tammilaminaattia ja jalat mustat. Uuden suunnitelman värimaailmaan tammi ei sopinut, joten konseptissa 2, tasot ovat mustiksi maalattu tai vaihtoehtoisesti betonikuviolaminaattia. Konseptiin 1 valitut nojatuolit ovat samat kuin konseptissa 2, koska ravintolassa käytössä olevat muovinojatuolit olivat koollisesti liian massiivisia tilaan. Lisäksi käyttäjäkyselyissä tuli ilmi, että asiakkaiden mielestä muovinojatuolit ovat epämukavia.

6.4.5 Konsepti 2, Portaikko ja Yläkerta

Konseptissa 2 portaikko on suunniteltu samanlaiseksi kuin konseptissa 1. Yläkerran kalustesijoittelut ovat samat kuin konseptissa 1. Eroavaisuudet löytyvät huonekaluissa.

Konseptissa 1 peräseinällä olevan suorakulmion mallisen pöydän tilalle on valittu ravintolassa käytössä oleva pyöreä pöytä, jonka halkaisija on 120cm (Kuva 30).

Kuva 30. Konsepti 2. Yläkerran kalustesijoittelua ArchiCAD:lla

Nykyisen pöydän pöytätason pintamateriaali on tammilaminaatti, joten myös tähän vaihdettaisiin paremmin konseptin väreihin sopiva pinta. Vaihtoehtoina olisi maalaus mustalla tai betonikuvioinen laminaatti. Pyöreän pöydän jalka säilyisi samana. Istuimet tässä konseptissa vaihtuisivat ravintolan mustiin polypropyleeni-tuoleihin (Kuva 31).

Konseptissa 1 keskellä olevat rakennustelinepöydät vaihdetaan konseptissa 2 baaritason (110 cm) korkeudella oleviin ravintolan pöytiin. Myös näiden pöytien tasot maalattaisiin mustiksi tai vaihdettaisiin betonikuvioiduksi laminaatiksi. Nykyiset baaritasokorkuiset pöydät ovat pituudeltaan 230cm, joten pöytäryhmien koot muuttuvat tässä konseptissa kahdeksan hengen pöydiksi. Tuolit vaihtuvat ravintolassa olemassa oleviin mustiin polypropyleeni-baarijakkaroihin. Rakennustelineille konseptissa 1 oli sijoitettu roikkumaan valaisimia. Halusin konseptiin 2 tuoda saman mahdollisuuden, joten suunnittelin pöytien päälle toteutettavaksi ”Valopergolan” ideaa hyväksikäyttäen ja tyyliä jatkaen tilanjakajat harjatangosta. Tilanjakajat toteutettaisiin mittatilaustyönä harjatangosta, jotka maalattaisiin mustaksi. Tilanjakajat kiinnitettäisiin asianmukaisesti kattoon ja lattiaan (Kuva 32).

Kuva 31. Yläkerran tilanjakaja konsepti 2. ArchiCAD 3D-mallinnuskuvat

Sohvaryhmien pöydät vaihdetaan konseptissa 2 ravintolan omiin mustiin suorakaitteen mallisiin sohvapöytiin. Ravintolan nykyiset sohvapöydät ovat olleet paljon käytössä ja verhoilukangas ei todennäköisesti ole julkisten tilojen käyttöön suunniteltua. Verhoilukangas on kulunut käytössä, joten pidän parempana vaihtoehtona, että konseptiin 2 tulevat samat sohvapöydät kuin konseptiin 1 on valittu. Valitsin sohville myös uuden verhoilukankaan, mikäli vanhoja sohvia halutaan käyttää myös konseptissa 2. Sohvaryhmien nojatuolit ovat konseptissa 2 samat kuin konseptissa 1,

koska sopivia nojatuoleja ei sohvien kanssa ravintolan nykyisestä kalustevalikoimasta löytynyt.

Seinän vierellä olevaan kahden hengen pöytäryhmään, vaihdetaan konseptissa 2 ravintolan oma pyöreä pöytä, jonka halkaisija on 70cm:iä. Myös tämän pöydän pinta maalataan mustaksi tai vaihdetaan betonikuvioiseen laminaattiin. Jalka säilyy mustana. Muut tilassa olevat kahden hengen pöytäryhmien kalusteet ovat samat kuin konseptissa 1.

6.4.6 Konsepti 2, valaistus ja naulakot

Konseptissa 2 valaistus on pääsääntöisesti sama kuin Konseptissa 1. Erot valaistuksessa löytyvät yleisvalaistuksesta. Konseptiin 2 on lisätty tummempien kalusteiden vuoksi enemmän yleisvaloa antavia valaisimia. Lisäksi ravintolan nykyiseen valaistukseen kuuluu kaksi jalkalamppua. Nämä on sijoitettu konseptiin 2. Konseptin 1 naulakot ovat konseptissa 2 ravintolan nykyiset naulakot, jotka on sijoitettu samoille paikoille kuin konseptissa 1.

6.5 Välipalaveri ja palaute

Olimme sopineet Ravintola Taikurin omistajien Jani Tiilikaisen ja Olli Peltomäen kanssa tapaamisen 29.3.2016 klo:15. Kerroin tapaamisen aluksi käyttäjälähtöisten kyselyiden herättämiä ajatuksiani ja niissä esiin tulleita pääkohtia, jotka olivat vaikuttaneet myös suunnittelutyöhön. Esittelin heille molemmat konseptit. Konseptit eivät poikenneet toisistaan merkittävästi. Eroavaisuudet olivat lähinnä huonekaluissa. Konseptissa 1 oli tuotu kaikki huonekalut uusina ja konseptissa 2 oli käytetty hyödyksi heidän olemassa olevia huonekuja mahdollisimman paljon tai pienin muutoksin. Huonekaluvalinnoista johtuen konsepti 1 oli yleistunnelmaltaan värikäämpi kuin konsepti 2.

Aloitin esittelemällä konsepti 1:sen, jossa oli suunnittelussa käytetty uusia kalusteja pintamateriaaleja. Esittelin tilat seuraavassa järjestyksessä: alakerta ja WC:n käytävät, portaikko ja yläkerta. Ensin esittelin pohjapiirustuksen ja kalusteiden si-

joittelut, sitten pintamateriaalivalinnat ja sen jälkeen kalustevalinnat. Lopuksi esittelin valaistuksen. Pyrin esitellessäni perustelemaan valintani ja kertomaan materiaalien huollosta ja kestävydestä. Konsepti 1:sen jälkeen esittelin konsepti 2:sen, että kerroin kuinka olen sisällyttänyt ravintolan olemassa olevat kalusteet tähän konseptiin. Lisäksi kerroin, millaisin muutoksin osa kalusteista saadaan sopimaan konseptiin 2. Välipalaverin esittelymateriaalit ovat liitteenä, liitteestä 3.

Omistajat kokivat konseptit onnistuneiksi. Erityisen miellyttävänä ideoina he nostivat esille Street Art -kuvatapetin ja rakennustelineiden käytön yläkerran pöytätasona. Street Art -kuvatapetti oli heidän mieleensä, koska he olivat aikaisemmin jomietineet graffitien maalaamista seiniin. Myös Street Art –kuva tapetista kumpua-va värimaailma muihin tiloihin oli omistajien mielestä onnistunutta. Rakennustelineet olivat ajatukseltaan sellaista, mitä he itse eivät omien sanojensa mukaan olisi keksineet ajatella, joten niiden käyttäminen suunnitelmassa tuntui raikkaalta idealta.

Positiivisia ajatuksia heräsi myös valaistuksen suhteen, etenkin rakennusmateriaalien käyttö oli niissä mieleinen ja valaisimien moninaisuus. Logo-projektorein heijastettavat seinäefektit tuntuivat myös miellyttävän omistajia, koska se toisi juuri sopivasti taikurimaisuutta tilaan ja seinän ilme olisi myöhemmin vaihdettavissa. Sanomalehtien käyttö seinämateriaalina ja sen yhdistyminen ruoka-annoksien käärepapereihin herättivät myös positiivisia ilmeitä omistajissa. Pohdimme yhdessä seinän toteutustapaa ja sanomalehtien saatavuutta. Toinen omistajista mainitsi omistavansa lomapaikan Espanjassa, joten lehtien saatavuus olisi varmistettu.

Keskustelua herätti myös lattiamateriaalin valinta. Omistajat kokivat toteutettavuuden näppäräksi ja nopeaksi, mutta lattian kesto saivat heidät miettimään materiaalin sopivuutta tilaan. Lupasin olla vielä yhteydessä tarrafirmaan, jonka kanssa olin asiasta keskustellut ja varmistaa vielä heiltä tarralattian kestävyden.

Tapaaminen sujui hyvissä tunnelmissa. Keskustelut kääntyivät tuon tuosta ideoiden toteutukseen ja selvästi huomasi, että omistajissa heräsi innostus päästä toteuttamaan suunnitelmaa. Olisi ollut hyvä, jos olisin ottanut mukaani huonekortit, joissa olisi ollut nähtävillä huonekalujen hinnat. Ymmärrettävästi hinnat vaikuttavat paljon siihen, kumpaa konseptia toimeksiantaja lähtee toteuttamaan.

Omistajien mielestä mitään parannettavaa ei konsepteissa ilmennyt. Yritin kysellä muutostoiveita, mutta niitä ei ilmennyt. Tehtäväkseni jäi selvittää lattiapintamateriaalin kestävyys. Lisäksi itse huomasin esittäessäni työtä, että konsepti 1:sen laatat ulko-oven edessä pitäisi vaihtaa erivärisiksi, jotta lika ei näkyisi niin selvästi pinnalla.

6.6 Konseptien jatkokehittely ja lopulliset konseptit

Esitellessäni työtäni välipalaverissa huomasin vielä, että konseptissa 1 valitsemani eteisen lattialaatta voisi olla parempi erivärisenä. Näin ulkoa kenkien mukana tuleva lika ei näkyisi niin helposti. Lisäksi halusin vielä työstää ajatuksia valaistuksen suhteen ja varmistaa valaistuksen riittävyys suunniteltuun tilaan. Välipalaverissa esittämäni kuvat eivät olleet viimeisteltynä, joten työstettävää oli vielä kuvien kanssa.

Välipalaverin jälkeen aloin tekemään lopullisia konsepteja. Ensin otin yhteyttä sähköpostitse tarrafirmaan, jolta toivoin saavani selvän vastauksen lattiatarran kestävydestä. Firma ei ole aikaisemmin toteuttanut vastaavanlaista ideaa, joten he sanoivat idean olevan toteutettavissa, mutta sanoivat heidän kokemuksensa olevan lattian pienen alan tarroituksissa. Tarrafirma jatkoi, että tuote on periaatteessa kestävä, mutta saumojen kestävyys voi olla epävarmaa. Lisäksi ilmeni, että tarran neliöhinta olisi useissa kymmenissä euroissa.

Päätin vielä valita lattian tarrapinnan tilalle toisen varmasti kestävä ratkaisun. Lopullisissa konsepteissa olen lattioiden tilalle valinnut Altro Nuvola -kumimaton, joka kestää kovaa kulutusta ja ei ole liukas. Altro Nuvola -kumimatto kootaan 500mmx500mm kokoisista paloista lattiaan liimaamalla. Kumilaattojen asennus paloista mahdollistaa sen, että lattian voi koota useammasta erivärisestä palasta. Päätin elävöittää yläkerran lattiaa, valitsemalla erivärisen lattian sohvaryhmän alle. Saman muovimaton olen myös valinnut laitettavaksi sisäänkäynnin laattojen tilalle alakerrassa.

Lopullisiin konsepteihin olen lisännyt myös enemmän naulakoita. Naulakot on suunniteltu niin, että ne olisivat riittävän lähellä jokaista pöytäryhmää ja näin helposti asiakkaiden saatavilla.

Lopullisessa konsepti 1:sen suunnitelmassa alakerta on yleisilmeeltään värikäs ja rouhea pinnoiltaan. Tilassa näkyy mielenkiintoisella yhdistettynä street food - kulttuuri ja taikurimaisuus. Huonekalujen asettelu mahdollistaa jonottamisen ja helpon liikkumisen tilassa. Leikkisät valojohdot antavat juuri oikeanlaista hauskuutta tilaan, jota halusinkin siellä näkyvän. Valaistus on muovautunut eheäksi kokonaisuudeksi ja nostaa esille tilan materiaalit ja rakenteet (Kuva 32).

Kuva 32. Lopullinen konsepti 1:sen alakerta. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva

Portaikko on lopullisissa konsepteissa pysynyt samanlaisena kuin aikaisemminkin. Portaiden tummat sävyt ja valaistus siirtävät asiakkaan värikylläisestä alakerrasta tunnelmallisempaan yläkertaan.

Yläkerta on lopullisessa konseptissa 1 muokkautunut tunnelmalliseksi ja kutsuvaksi olohuoneeksi. Sohvaryhmät ikkunan edessä kutsuvat istuskelemaan ja nauttimaan hyvästä ruuasta ja seurasta. Taikurin hatusta hyppäävät puput ja sirkusmainen valaistus saavat ruokailijan ajatukset juuri sopivalla tavalla heräämään taikamaailmaan (Kuva 33). Lopullisen konsepti 1:sen pohjapiirustukset, mallinnuskuvat, materiaalikuvat ja huonekortit löytyvät liitteenä liitteestä 4 (ks. erillinen tiedosto).

Kuva 33. Lopullinen konsepti 1:sen yläkerta. ArchiCAD 3D-mallinnuskuva.

Konsepti 2 on yleisilmeeltään lopullisessa suunnitelmassa konseptia 1 tummempisävyisempi ja sen vuoksi mystisempi versio. Ravintolassa olemassa olevat kalusteet on saatu sulautettua osaksi suunnitelmaa ja näin herätettyä uuteen eloon. Valaistus on kalusteiden tummien sävyjen vuoksi voimakkaampi (Kuva 34). Lopullisen konsepti 2:sen pohjapiirustukset, mallinnuskuvat, huonekortit löytyvät liitteestä 5 (ks. erillinen tiedosto). Konseptin 2 materiaalikuvat ovat samoja kuin konseptissa 1, joten ne löytyvät liitteenä liitteestä 4 (ks. erillinen tiedosto). Konseptin projektiokuvat ja mittapiirrokset löytyvät liitteenä liitteestä 6 (ks. erillinen tiedosto).

YHTEENVETO JA POHDINTA

Opinnäytetyössäni sain tehtäväksi suunnitella kaksi sisustussuunnittelukonseptia Street Food Ravintola Taikurille. Suunnittelussa haluttiin lisätä tilaan viihtyisyyttä ja tunnelmallisuutta. Työn alussa lähdin selvittämään street foodia ilmiönä ja sen näkymistä Suomessa. Lisäksi perehdyin taikuruuteen ja ravintolan turvallisuuteen sisustussuunnittelun näkökulmasta. Halusin ottaa näkökulmaksi suunnittelutyössäni käyttäjälähtöisen suunnittelun, joten tein kyselylomakkeet ravintolan henkilökunnalle ja asiakkaille. Kartoitin kyselyiden avulla tilan käyttäjien mielipiteitä, palautetta ja arvioita tilasta.

Kyselylomakkeista saatujen mielipiteiden ja toiveiden pohjalta aloin suunnitella sisustussuunnittelukonsepteja. Esittelin suunnittelemani konseptit välipalaverissa. Palaute välipalaverista oli positiivista. Välipalaverissa ei ilmennyt toimeksiantajien puolesta muutostoiveita, mutta lattiapintamateriaalin kestävydestä he toivoivat lisätietoa.

Opinnäytetyön lopputuloksena syntyi kaksi sisustussuunnittelukonseptia Street Food Ravintola Taikurille. Suunnitelmat kattavat ravintolan asiakastilat, pois lukien WC-tilat. Konsepti 1 on suunnitelma, jossa on valittu tilaan uudet kalusteet ja materiaalit. Konseptissa 2 on konseptin 1 suunniteltujen pintamateriaalien lisäksi käytetty mahdollisimman paljon ravintolan omia kalusteita.

Työ on kaiken kaikkiaan ollut minulle antoisaa ja inspiroivaa. Työn aikana olen oppinut suunnittelutyöskentelyä, johon on otettu mukaan toimeksiantaja. Lisäksi tietämykseni julkisen tilan, etenkin ravintolan suunnittelusta on kasvanut. Myös käyttäjälähtöinen suunnittelunäkökulma on opettanut tämän työn aikana ymmärtämään suunnittelutyön merkityksen laajuutta. Olen oppinut työn aikana käyttämään myös ArchiCAD mallinnusohjelmaa paremmin.

Konseptien lopputuloksiin olen tyytyväinen. Erityisen iloinen olen siitä, että myös toimeksiantaja oli lopputulokseen tyytyväinen ja suunnitelma tullaan toteuttamaan. Koen onnistuneeni erityisesti persoonallisuutta tilaan tuovissa valaisimissa. Valaisimien kohdalla olen päässyt käyttämään muotoiluosaamistani laajemmin ideoimalla valaisimet alusta asti tilaan sopivaksi. Lisäksi olen onnistunut kartoittamaan

julkisen tilan suunnitteluun tarvittavat kriittiset elementit. Toisin sanoen tämän työn avulla lukija saa keskeisimmät tiedot julkisen tilan suunnittelusta.

Tiedon löytäminen etenkin street foodista osoittautui haastavaksi. Aihe on tällä hetkellä pinnalla, mutta saatavilla oleva tieto aiheesta koskee suurimmaksi osaksi ruokareseptejä eikä niinkään sen kulttuurillista puolta. Lisäksi projektin aikataulutaminen oli vaikeaa. Vaikeaa siitä teki sen, että eri työvaiheiden tarvitsemaa aikaa oli vaikea määritellä etukäteen. Näin myöhemmin arvioiden käyttäjälähtöisten kyselyiden kysymyksien pohtiminen olisi voinut olla tarkempaa. Vastauksista huomasin, että vastaajat eivät ymmärtäneet eroa kysymysten ”Miltä tila tuntuu?” ja ”Miltä tila näyttää?” välillä. Myös konseptien samankaltaisuus mietitytti minua välillä. En kuitenkaan päätenyt tekemään kahta täysin erilaista konseptia, koska pelkäsin teettäväni itselleni liian tiukan aikataulun ja toimeksiantajille liian paljon vaihtoehtoja. Pidin parempana vaihtoehtona esittää yhden hiotun suunnitelman, jonka lähtökohtana oli alusta alkaen palvella kahta tarkoitusta.

Projektin kokonaisuuteen olen kuitenkin tyytyväinen. Koen suunnitelleeni vetovoimaisemman ravintolan, mikä vaikuttaa positiivisesti yrityksen brändiin, asiakkaisiin ja työntekijöihin. Lisäksi olen löytänyt keskeisimmät teoriaosuudet tukemaan suunnittelutyötä ja selventämään valittuja ratkaisujani. Kaikkea tässä työssä oppimaani tietoa ja taitoa kykenen käyttämään hyväksi tulevissa projekteissani.

LÄHTEET

- A Eske Invalidiliitto Esteettömyyskeskus. Lainsäädäntö. [Verkkojulkaisu]. ESKE. [viitattu 25.2.2016]. Saatavana: www.esteeton.fi/portail/fi/eske/
- Gröönroos, C. 1998. Nyt kilpaillaan palvelulla. Porvoo: WSOY- Kirjapainoyksikkö.
- Hirsijärvi, S., Hurme, H. 2011. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Tallina: Oy Yliopistokustannus.
- Invalidiliitto. Esteettömyys. [verkkojulkaisu]. Invalidiliitto. [Viitattu 26.2.2016]. Saatavana: www.invalidiliitto.fi/portal/fi/esteettomyys/
- Maunonen-Eskelinen, I., Aksovaara, S. Muuntojoustavien tilojen käyttö. [Blogikirjoitus]. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu. [Viitattu 12.4.2016]. Saatavana: www.oppimismateriaalit.jamk.fi/ajatusliikkuu/artikkelit/muuntojoustavien-tilojen-kayttoonotto/
- New York Street Food. 12.11.2015. Essay: History of Street Food. [Verkkojulkaisu]. New York Street Food. [Viitattu 12.4.2016]. Saatavana: www.newyorkstreetfood.com
- Partanen, E. 2003. Käyttäjälähtöisyyttä tilasuunnitteluun. Toimivat tilat tilapalveluille. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopainos.
- Peltomäki, O., Tiilikainen, J. 2016. Yrittäjät. Ravintola Taikuri. Haastattelu 8.2.2016
- Rahkonen, J. 26.5.2015. Katuruokaa bussipysäkiltä - Uusi ravintola avaa ydinkeskustassa. [Verkkojulkaisu]. Keskisuomalainen. [viitattu 16.2.2016]. Saatavana: www.ksml.fi/talous/Katuruokaa-bussipysäkiltä---Uusi-ravintola-avaa-Jyväskylän-keskustassa/362113
- Rakennustietosäätiö. 2007. Esteetön rakennus ja ympäristö-suunnittelu. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Ristiharju, J-M. Mitä on taikuus? [Blogijulkaisu]. Taikuriristiharju. [Viitattu 7.5.2016]. Saatavana: www.taikuriristiharju.com/mita-on-taikuus/
- RT 08–11098. 2012. Sisusteiden paloturvallisuus. Julkiset tilat. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Rakennustieto. [Viitattu 24.2.2016]. Saatavana: RT Net- tietokannasta. Vaatii käyttöoikeuden.
- Sivistyssanakirja. [Verkkosivu]. Suomisanakirja. [Viitattu 7.5.2016]. Saatavana: www.suomisanakirja.fi/taikuus

Takala, M., Remes, M. 2015. Street food. Suomi: Readme.fi.

Tukiainen, M. 2010. Luova tila. Tulevaisuuden työpaikka. Viro: Kolofon Baltic OU.

Väkevä, V. 30.1.2016. Näin katuruoasta tuli koko kansan ilmiö: "Nykyään kaikki myydään street foodina". [Verkkajulkaisu]. Nyt. [viitattu 18.2.2016]. Saatavana: www.nyt.fi/a1454041528897

KUVALÄHTEET

Ravintola taikuri. 2015. [Verkkosivu]. Saatavana: www.ravintolataikuri.fi

Rebel. Ei päiväystä. Street Art. [Tuotokuva]. [Viitattu 12.3.2016]. Saatavana: www.Rebelwalls.fi

Kuvakollaasi 1:

Biltema. 2016. Työvalaisin. [Tuotokuva]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.biltema.fi

Clasohlson. Ei päiväystä. Työvalaisin, jossa loistelamppu. [Tuotokuva]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.clasohlson.com

Ounodesign. 8.112009. Chapel in Tarnow, Poland, by Beton Architects. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.3.2016]. Saatavana: www.ounodesign.com

Pinterest. Ei päiväystä. Korean Subway Car Turned Into A Beach. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.3.2016]. Saatavana: www.buzzfeed.com

Pinterest. Ei päiväystä. 22 Weird and Creative Lamps. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.3.2016]. Saatavana: www.designbumb.com

Pinterest. Ei päiväystä. 30 Unusual and Fun Lamp Design. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.3.2016]. Saatavana: www.pinterest.com

Rebel. Ei päiväystä. Street Art. [Tuotokuva]. [Viitattu 12.3.2016]. Saatavana: www.Rebelwalls.fi

Shopterrain. Ei päiväystä. Stargazer Lights. [Tuotokuva]. [Viitattu: 9.3.2016]. Saatavana: www.shopterrain.com

Streetutopia.2015. [Verkkosivu]. [Viitattu 9.3.2016]. Saatavana: www.streetutopia.com

WeHeart. 24.6.2014. Flavours of a memorable road trip inspire Brick Lane diner experiment... [Verkkosivu]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.we-heart.com

Kuvakollaasi2:

Biltema. 2016. Työvalaisin. [Tuotokuva]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.biltema.fi

Bymildred.9.4.2012. Regndroppar faller...[Blogikirjoitus]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.bymildred.blogspot.fi

ClaireGaul.25.10.2015. Italy startup leads street food revolution. [Verkkosivu]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.thelocal.it

JohnPeters. 19.3.2016. [Verkkosivu]. [Viitattu 24.3.2016]. Saatavana: www.interorsbystudiom.com

MarisaHopkins. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 24.3.2016]. Saatavana: www.marisaHopkins.com

Pinterest. Ei päiväystä. 9x12 Canvas- "Between the pages of a book..." [Tuotokuva]. [Viitattu 10.3.2016]. Saatavana: www.etsy.com

Pinterest. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 12.3.2016]. Saatavana: www.zendeninterior.com.au

Viabizzuno.2006. [Verkkosivu]. [Viitattu 12.3.2016]. Saatavana: www.viabizzuno.com

LIITTEET

Liite 1. Käyttäjäkysely-kaavake henkilökunnalle

Liite 2. Käyttäjäkysely-kaavake asiakkaille

Liite 3. Välipalaverin esittelymateriaalit

Liite 4. Konsepti 1 lopulliset pohjapiirustukset, mallinnuskuvat, materiaalikuvat ja huonekortit (ks. erillinen tiedosto)

Liite 5. Konsepti 2 lopulliset pohjapiirustukset, mallinnuskuvat ja huonekortit (ks. erillinen tiedosto)

Liite 6. Konseptien projektiot ja mittapiirrokset (ks. erillinen tiedosto)

